

DRUŠTVENE IN DRUGE SLOVENSKE VESTI

Jesensko plesno veselico priredi angleško poslujoče društvo št. 228 ABZ v Cheswicku, Pa., v soboto 15. novembra. Prostor prireditve: Harwick Union Hall.

Veliko skupno veselico priredi v soboto 15. novembra vsa slovenska društva v Rock Springsu, Wyo., med katerimi so tudi tri društva ABZ. Cisti dobek veselice je namenjen Jugoslovanskemu pomožnemu odboru slovenskega sektorja. Prostor prireditve: Slovenski dom v Rock Springsu, Wyo.

Štiridesetletnico ustanovitve bo proslavilo društvo št. 21 ABZ v Denverju, Colo., z veselico, katero priredi v soboto 22. novembra zvečer. Prostor prireditve: Slovenski dom na Washington St.

Plesna veselica društva št. 186 ABZ v Clevelandu, Ohio, se bo vršila v soboto 22. novembra v Slovenskem domu na Holmes Ave.

Meadow Landsu, Pa., se bo v soboto 22. novembra vršila plesna veselica društva št. 232 ABZ. Prostor prireditve: "Bear's Hall."

Tajnica društva št. 137 ABZ Clevelandu, Ohio, želi obvestiti članice, da bo redna seja med 11. in 12. novembra zaradi praznika. Praznični dan bo prestavljen za en dan. Vršila se bo v petek 21. novembra.

Uredništvo Nove Dobe sta v pretekli ponedeljek oglasila Tony Drenik, član društva št. 71 ABZ v Clevelandu, ki že več mesecev služi strica Sama Pine Camp, N. Y., odkoder nam je poslal že mnogo zanimivih dopisov. Z njim je bil njegov brat John Drenik, član društva št. 35 ABZ, bivajoč v Lloydellu, Pa., ki je prišel v Cleveland na obisk istosčasno, ko je bil sin Tony tu na desetdnevem dopustu.

Pri delu v premogovnem rovu je bil 3. novembra do smrti pobit Frank Pernel v Centru, Pa. Pokojnik zapuša soprogo, štiri hčere in več drugih sorodnikov. Rojen je bil leta 1889 v Stari Oselici na Škofjo Loko in je bil val v Ameriki 31 let ter je bil ves čas član društva št. 33 ABZ.

Vred izkvačev je v Denverju, Colo., umrl Edward Mauser, Jr., star 2 leti in 4 mesece, član mladinskega oddelka društva št. 21 ABZ, sinček Mr. in Mrs. Edward J. Mauser.

V Slovenskem domu v Sharnu, Pa., se bo 24. decembra vršila božičnica, katere čisti dobek je namenjen fondu Jugoslovanskega pomožnega odbora slovenskega sektorja.

Lokalni odbor Jugoslovanskega pomožnega odbora slovenskega sektorja, v Elyu, Minnesota, katerega predsednik je naš dosedaj zbral v podporo potepani starokrajski Sloveniji lepo vnoto \$1.454. In to še ni vse; nabirali bodo še nadalje. Tako čisto na prvi strani elyškega lista The Ely Miner. Obširnejše poročilo o aktivnosti elyškega lokalnega odbora bo priobčeno prihodnji teden.
(Dalje na 4. strani)

SPLOŠNI TEDENSKI PREGLED

ZA SVOBODO MORJA

Po enajst dnevnih debatah je bila pretekli petek v zveznem senatu sprejeta sprememba k tako zvani nevtralnostni postavici. Sprememba določa, da sme vlada oborožiti vse trgovske ladje Zedinjenih držav in da smejo tako trgovske kot vojne ladje pluti v vsa morja in vsa pristanišča sveta. Ta sprememba je bila sprejeta s 50 glasovi proti 37. Predloga je zdaj pred poslansko zbornico. Administracija upa, da bo sprememba tudi tam sprejeta z znatno večino še ta teden. Nevtralnostno postavico si je Amerika v začetku evropske vojne sama naložila in jo lahko tudi sama odpravi ali spremeni. Teoretično je morje prostost za vse narode, in Amerika je vedno insistirala na svobodni uporabi morskih poti.

VELIKO POSOJILO

Iz Washingtona je bilo pretekli teden naznanjeno, da je bilo Sovjetski Rusiji dovoljeno posojilo, tisoč milijonov dolarjev, kar se bo porabilo v Ameriki za nakup orožja in drugih vojnih potrebščin. Posojilo bo dano Rusiji brez obresti in bo odplačljivo v desetih letnih obrokih. Prvi obrok pa bo plačljiv šele pet let po zaključku vojne in Amerika bo sprejemala odplačila tudi v surovinah, ki jih Rusija izvaža ter jih Amerika potrebuje. Dosedaj je Rusija za vse svoje vojne nabave v Zedinjenih državah plačala v gotovini.

LITVINOV V WASHINGTON

Za novega ruskega poslanika v Washingtonu je bil imenovan Maksim Litvinov, bivši ruski komisar zunanjih zadev in eden najmožnejših ruskih diplomatov. Litvinov je bil pri Ligi narodov odločen zagovornik sodelovanja demokratičnih držav. Po angleškem in francoskem izdajstvu češkoslovaške se je umaknil iz javnosti in kmalu nato je bila med Nemčijo in Rusijo podpisana znana "priateljaska" pogodba, katero je Hitler prelomil 22. junija letos, ko je napadel Rusijo. V Washingtonu se splošno sodi, da imenovanje Litvinova za poslanika v Zedinjenih državah pomeni, da bo Rusija vsestransko sodelovala z Anglijo in Ameriko za poraz Hitlerizma in da o kakem separatnem rusko-nemškem miru ni govora.

JAPONSKE ZAHTEVE

Posebni japonski odposlanec Saburo Kuru je na poti v Washington, kjer bo predsedniku Rooseveltu predložil zahteve japonske vlade. Japonska bo baje zahtevala, da Amerika preneha podpirati Kitajsko, da prebustre japonski prosto roko pri urejanju azijskih zadev ter da obnovi z Japonsko trgovinsko pogodbo, ki je bila pred meseci ukinjena. Ako Amerika v take ali slične zahteve ne pristane, Japonska ne bo odgovorna za posledice. V Zedinjenih državah splošno prevladuje mnenje, da washingtonska vlada ne bo pristala v japonske zahteve.

ČESTITKE K OBLETNICI

Predsednik Roosevelt je poslal Mihaela Kalinina, predsednika Sovjetske Rusije, čestitko k 24. obletnici ruske revolucije dne 7. novembra. Po vsej Rusiji, (Dalje na 4. strani)

SLOVEČI DOKUMENT

Nekega jasnega novembarskega dne pred 78 leti je Abraham Lincoln v svojem dostojanstvu kot predsednik Združenih držav držal kratek govor, s katerim so se formalno zaključile svečanosti posvečenja bojišča pri Gettysburgu v Pennsylvaniji kot narodnega pokopališča. Ko je stopil z govorniškega odra — občinstvo je površno zaploskalo — vzklilnil je prijatelju: "Ljudstvo je bilo razočarano."

V trenutnem smislu je Lincoln imel prav, kajti Edward Everett, senator iz Massachusettsa, je bil glavni govornik onega dne. Njegov nagovor je trajal dve uri in njegova govorniška spretnost in izbrane besede so bile izčrpalno oduševljeno odobravanje prisotnih, ki so se bili tam nabrali za to svečano priložnost v velikem številu. Lincoln je sledil s svojim govorom treh minut in prisotni so bili že trudni.

V širšem smislu pa Lincoln ni imel prav, ljudje niso bili razočarani. Dan kasneje, dne 20. novembra, potem ko je Lincoln spregovoril onih 267 besed Gettysburškega nagovora, je našel svoj nagovor pretiskan v časopisih poleg dolge Everetteve govorice. Ves narod pa je razpravljaval o njegovem govoru, ne pa o Everettevem. Inozemski dopisniki so Lincolnov nagovor brzojavili v Evropo in angleški časopisi so mu dali odlične prostor. Bil je skoraj takoj preveden v poglavitne tuje jezike in ljudje po vsej Evropi so ga čitali s poudarkom. Everettev govor je bil kmalu pozabljen, Lincolnov pa je postal slaven in postaja vsak dan slavnejši.

Lincoln je imel le dva tedna časa, da se pripravi na kak govor. Med tem pa je imel mnogo posla in skrbi. Govor je bil zato ženjalna inspiracija velikega zagovornika svobode. Priložnost je bila poraz konfederacijske vojske pri Gettysburgu meseca julija onega leta. Bitka je bila ostra, nezakopana trupla so pokrivala bojišča. Tedaj se je porodila ideja, da bi se del bojišča posvetil kot narodno pokopališče. Sedemnajst držav je odobrilo načrt in država Pennsylvanija je nakupila 17 akrov zemlje okoli Cemetery Hilla, s katerega se uživa razgled nad vse bojišče. Zemljišče je bilo okrašeno z zelenjem 4. dan 19. novembra je bil določen za posvečenje.

Ko je Lincoln prišel v Gettysburg, je vprašal svojega gostitelja, kaj da se pričakuje od njega. "Kratek nagovor," je ta vzklilnil. In ta kratki nagovor je postal nesmrten in baklja za vse ljudi širom sveta, ki stremijo za svobodo. V ameriškem slovu pa je postal klasik in se ga šolski otroci učijo na pamet.

Prevod more le dati malo pojma o pesniški lepoti, zvoku in jednatosti tega najkrajšega govora na svetu. Te so besede:

"Osemdeset in sedem let je minilo, odkar so naši očete na tem kontinentu ustvarili nov narod, započet v svobodi in posvečen naziranju, da so si vsi ljudje ustvarjeni enaki. Sedaj smo zapleteni v veliko državljansko vojno, ki preizkuša, da-li ta narod ali sploh vsak narod, tako započet in tako posvečen, more dolgo vztrajati. Zbrali smo se tukaj na velikem bojišču te vojne. Prišli smo, da posvetimo del tega bojišča kot končno počivališče za one, ki so tukaj dali (Dalje na 4. strani)

Frank J. Lausche, novi župan mesta Clevelanda, Ohio

Izvoljen z večino več kot 50,000 glasov dne 4. novembra 1941; prevzel županske posle 10. novembra 1941.

NAČRTI ZA BODOČNOST

V New Yorku je bila pred nedavnim zaključena konferenca Mednarodne delavske organizacije (International Labor Organization), katere organizacijskega namena je edina živa veja pokojne Lige narodov. Konferenca je seveda razpravljala o mednarodnih delavskih problemih po vojni, kajti teh problemov bo mnogo in resnih.

Značilno pa je, da so se na omenjeni konferenci delegati Poljske, Češkoslovaške, Jugoslavije in Grčije izrekli za ekonomsko ali gospodarsko združevanje teh držav. Se posebno značilno pa je, da je ideja takega gospodarskega združevanja odobrena od vlad omenjenih držav, ki žive v izgnanstvu. V zvezi s tem je bilo naglašano, da bi se mogle gori omenjeni skupini držav pridružiti še Madžarska, Rumunija in Bolgarija. Tak blok bi potem predstavljal nekake Zedinjene države srednje Evrope. Razveseljivo je, da je zahteva za tak gospodarski blok srednjeevropskih držav prišla iz ljudstva samega in da jo tudi vlade prvo imenovanih štirih držav odobravajo. Predno pride do česa takega ali podobnega, bo še mnogo vode steklo v morje. Pred vsem mora biti porazen Hitlerizem. Šele potem bodo osvobodjeni narodi pričeli ustvarjati novi red. Ta novi red bo moral na vsak način biti drugačen, kot je bil stari red pred sedanjo vojno. Kakšen bo, seveda ne vemo, ampak si moremo samo približno predstavljati.

Na vsak način pa je gotovo, da je doba malih samostojnih držav s carinskimi mejami na vsakih par milj razdalje minila. Ako za enkrat ne bo mogoče ustvariti nekakih Zedinjenih držav vse Evrope, se bodo pač vsaj nekatere manjše države morale formirati v federacije, najprej v gospodarskem oziru, in potem tudi v političnem. Če hočejo nekatere teh držav obdržati svoje kralje, naj jih imajo. Saj jih je tudi Nemčija imela pred prvo svetovno vojno lepo število, toda gospodarsko in politično je bila enota. Ako se formira srednjeevropska federacija sedmih držav, kot je zgoraj omenjeno, pomeni to, da bo taka federacija štela 100 milijonov ljudi in bo predstavljala dobro zapreko bodoči nemški ekspanzivnosti.

Sprožena ideja je dobra, ker kaže v pravo smer. Ako jo bo (Dalje na 4. strani)

ZLATO V RASTLINAH

Znano je, da se pridobiva kavčuk ali gumij iz soka gumijevih dreves in še iz nekaterih drugih rastlin. Gumij je zelo važna surovina, posebno v sedanji motorizirani dobi. V Zedinjenih državah rabljeni gumij je po večini importiran iz tropskih krajev. Vsekakor pa se delajo poskušnje pridobivanja gumija iz domačih rastlin, da bi ameriška industrija ne prišla v zadrego, če bi bil iz katerega vzroka import gumija ukinjen. Posebno dobro se je od domačih rastlin v tem oziru obnesla divja rastlina 'golden rod', ki v obilici raste skoro v vseh delih Zedinjenih držav, po pašnikih, ob cestah in sploh kjer koli ji tega obdelovanje ne preprečuje. Proces pridobivanja gumija iz golden roda pa je za praktične potrebe še predrag; importirani gumij pride ceneje. Golden rod ostaja torej v rezervi za primer potrebe.

Druga domača rastlina, kateri se zadnje čase posveča mnogo pozornosti, je neke vrste plevel, ki tudi v obilici raste skoro v vseh krajih Zedinjenih držav in Canade. V slovensčini imenujemo dotično rastlino preslica ali žabica, v angleščini pa se imenuje horsetail, to je konjski rep, kateremu res nekoliko sliči po svoji obliki. Botaniško se ta rastlina imenuje equisetum arvense. Nekateri rojaki nabirajo to rastlino za pripravo čaja, ki baje pomaga proti bolečinam v grlu in menda za nekatere notranje nerednosti. Preslica je najti mnogokje ob potokih in na močvirnatih krajih, pa tudi na suhih in nerodovitnih zemljiščih. Živina se je ne dotakne, torej pomeni za farmerja ničvreden plevel, ki je samo v napotje drugim, koristnejšim rastlinam.

Pri tem slovesu bi bila rastlina najbrž ostala v nedogledne čase, če bi ne bilo zadnje čase ugotovljeno, da vrkruje zlato iz zemlje. To se pravi, da rastlina vrkruje to dragoceno rudnino, če je iste kaj v zemlji, kjer raste. Ako v zemlji ni zlata, pa rastlina tudi brez zlata hrane izhaja.

Prospektorji v Canadi včasih najdejo zlato na ta način, da večjo količino preslice sežgejo, nakar preiščejo pepel. Ako najdejo v pepelu primerno količino zlata, jim je dokaz, da je zlato v zemlji, kjer so rastline rastle. Rastlina navleče s svojimi na široko razpreženimi koreninami znatne količine zlata v svoje steblo in vejice. Na zlatih poljih, kjer je količina zlata v zemlji premajhna, da bi se jo izplačalo izpirati, zlatoiskalci pokosijo tam rastočo preslico, jo sežgejo in potem iz pepela izločijo tam nabrani zlati prah. Po nekod taka površinska in bolj revna zlata polja obsadijo s preslico, da jim ista vleče iz zemlje zlato. Iz tone na takem ozemlju rastoče preslice se včasih dobi do štiri in pol unče zlata, kar je po sedanjih cenah vredno \$157.50. Tona dobrega sena je vredna manj kot osem dolarjev.

Kakor že omenjeno, preslica ne "rodi" vedno zlata. Predpostavljamo, da je zlato žetev je, da je v zemlji, kjer preslica raste, vsaj nekaj zlata. Ako ga ni, se rastlina zadovolji tudi z drugo hranino. Vsekakor pa je zanimivo, da skromna preslica zbira zlato, kjer ima prilike za to. Geobotanisti trdijo, da tudi nekatere druge rastline vrskruvajo razne rudnine iz zemlje, na kateri (Dalje na 4. strani)

TERORIZEM IN NEMIRI V JUGOSLAVIJI

Ugledna oseba, ki se je po opravih mudila v štajerskem delu Slovenije in v Prekmurju, je ob vrnitvi izjavila, da je stanje v Sloveniji nevzdržno. Odpor in odločnost vseh slovenskega naroda, zlasti pa kmetijskega stanu, raste iz dneva v dan, čeprav so Nemci izgnali vse razumnstvo in vse narodne voditelje ter tretji del vsega prebivalstva, najzavednejše med njimi in najpogumnejše. Vse slovensko prebivalstvo je bodisi aktivno, bodisi pasivno v borbi z nemškimi in madžarskimi oblastmi.

Nemci in nemčurji več ne morejo vzdrževati javnega reda in prometne varnosti, ker prebivalstvo drži z mladino, ki se ji je posrečilo pobegniti pred oblastmi v pohorske in druge hribe, ali pa se poskriti v zakotne vasi, kjer nemških posadk ni, a preden pridejo do njih zasledovalne enote od drugod, jih kmetje opozorijo. Zaradi ponavljanja se slučajev napadov na nemške vojske in nemške priseljence so nemške oblasti prebivalstvu zagrozile, da bodo za vsakega ubitega Nemca ubili deset Slovencev. Redno se dogaja, da je posestvo, s katerega so pregnali slovenskega kmeta, požgano še tisto noč, ko se vanje vseli kmet iz Nemčije.

V Prekmurju so madžarske oblasti prepovedale rabo slovenskega jezika v vseh šolah in v vseh uradih. Prebivalstvo je moralo vse slovenske napise prebarvati in jih vnovič napisati v madžarsčini. Oblasti si prizadevajo na vse načine, da slovenski jezik iztrebijo tudi iz pogovorov in da bi novi rod, ki se v šolah uči madžarsčine, slovensčino pozabil in se pomadžaril. V narodu vre. Ni dneva, da ne bi prišlo do resnih nemirov, ki jih madžarske oblasti skušajo zatreti s krvavim terorjem po zgledu svojih sosedov in zaveznikov.

Omenjena oseba je povedala še več podrobnosti, ki jih pa iz razumljivih razlogov ni pripočljivo priobčiti.

Jugoslovanski uradni krogi v Londonu izjavljajo, da v Jugoslaviji v "novi vojni" 80.000 mož nerednih čet vodi boje z italijanskimi in nemškimi zasednimi četami na 125 milj dolgi bojni črti v planinskih predelih Srbije. Dobro urejena srbska vojska pod vodstvom bivših jugoslovanskih častnikov napada zelo važne prometne črte, po katerih Nemci vozijo potrebščine svojih vojski na ruskem bojišču.

Sto in sto Nemcev in Italijanov je bilo ubitih v borbah, ki besnijo vse do ravnin v okolici Beograda, mimo Paraćina, Niša in Zajecarja ob meji v planinah do Bolgarije. Odpor je tako močan, da so Italijani zapustili svoje položaje, ki so sedaj v rokah Nemcev. Vso prometne zveze med Nišem in Zajecarjem so popolnoma ustavljene skupaj s pošiljanjem potrebščin na rusko bojišče. Kakor se sporoča, so železniške proge z dinamitom razstrelili.

Skupine srbskih četnikov se spuščajo s planin, napadajo ceste, po katerih se Nemci zalagajo in delajo škodo v važnih rudnikih ob rumunsko-bolgarski meji.

To ni samo neredna borba iz zased in tihi odpor. To je urejena vojna proti Nemcem in Italijanom. V resnici je to druga (Dalje na 4. strani)

VSAK PO SVOJE

V naši rodni Sloveniji so bili slovenski župani nadomeščeni z nemškimi in italijanskimi komisarji ali podeštati, ali kakor koli se že tista svojati imenuje. V šestem največjem ameriškem mestu, Clevelandu, Ohio, kjer živi največja skupina ameriških Slovencev, pa je bil pretekli teden izvoljen za župana sin slovenskih priseljencev, bivši krajin sodnik Frank J. Lausche. Odanih je bilo zanj 145,108 glasov, za njegovega protikandidata pa 94,767. To znači, da je naš rojak dobil več kot 50,000 glasov večine. Ob času, ko starokrajška Slovenija krvavi iz tisočih ran, ko ne sme govoriti in niti glasno jokati, je ameriška Slovenija poglala cvet, ki bo dičil najvišjo pozicijo šestega največjega mesta v Zedinjenih državah.

Razume se, da je bil naš rojak Lausche izvoljen za clevelandskega župana, ne zato, ker je slovenskega rodu in ker zna in spoštuje jezik svoje matere, ampak zato, ker si je s svojo iskrenostjo in svojo zmoglostjo na svojih prejšnjih javnih pozicijah pridobil zaupanje in spoštovanje clevelandskega prebivalstva, ki je zelo mešano. Slovenci smo mu morda dali 15 do 20 tisoč glasov in smo torej k njegovi izvolitvi le pomagali. Naš Frank Lausche je in bo moral biti župan vsega clevelandskega prebivalstva. Naše zadovoljenje je v tem in nas iskreno veseli, da je bila sinu slovenskega priseljence poverjena tako važna in odgovorna pozicija.

Naš novi clevelandski župan je tipičen predstavnik tu rojene slovenske generacije, in sicer predstavnik v najboljšem smislu. Preprost in prijazen z vsakim, dobro obvlada slovensčino in jo brez sramu govori kjer koli. Spada k večim slovenskim podpornim organizacijam in tudi k Ameriški bratski zvezi. Če mu je le mogoče, se udeleži vsake večje in pomembnejše slovenske prireditve v Clevelandu in okolici. Kot sodnik se je izkazal poštenega, inteligentnega, odločnega in delovnemu ljudstvu naklonjenega.

Predstojništvo mesta Clevelanda, ki šteje blizu enega milijona prebivalcev, ni kakšna obiskurna pozicija. Z županskega mesta v Clevelandu so že vodila pota do governerskega mesta v Columbusu, v kabinet predsednikov Zedinjenih držav in v zvezni senat. In župan našega rodu na tem mestu zamore postati eden izmed vplivnih posredovalcev pri ameriški vladi, kadar se bo določala usoda Slovenije v starem kraju. Mi smo prepričani, da bo Hitlerizem poražen le s pomočjo Zedinjenih držav in da bo vsled tega prav naša republika imela veliko in odločujočo besedo pri bodoči ureditvi Evrope. Na osebe, kot sta na primer pisatelj Louis Adamič in župan Frank J. Lausche, se moremo zanesti, da bodo pravilno predstavile pozicijo starokrajške Slovenije ameriški vladi in da bodo imele tudi do stop do odločujočih faktorjev.

Avtor te kolone pozna Franka Lauscha že od leta 1912, dasi pisec takrat ni bival v Clevelandu, pač pa je skoro na vsakih šest mesecev prihajal v Cleveland na kratek obisk. Taki obis (Dalje na 4. strani)

Janko N. Rogelj:

Po 25 letih

(Nadaljevanje)

V East Heleni pada dež, tisti mrzli jesenski dež, katerega mokrota in mrzlota zaleze v čevlje ter napade tople človeške noge. To je najbolj priskutna mrzlota, ki ohladi človeka in njegovo gorko razpoloženje. Ob takih deževnih in hladnih jesenskih dnevih si človek zaželi iz vlažnega in vetrovnega dneva v toplo sobo, kjer se tako prileže pljučam gorke in suhi zrak, a nogam prijetna toplota.

V gostilni Mr. John Smitha smo se pozdravili s prvimi prijatelji in znanci. John sedi že precej let v Abrahamovem naročju, toda je še vedno čil, krepak in mlad v svojih kretanjih. Mislim, da se njegova mladost suče okoli 80 let, toda lahko še papa, še lažje pije, in, če je pravo razpoloženje v njegovi gostilni—tudi mladeniško zapleše. In žena se mu smeje, ko ga gleda vsa radostna in vesela.

Njegova hči Mary Ann Smith je bila že dvakrat častna delegatka na naših konvencijah. Videli smo jo v Elyu, Minn., in pozneje v Waukeganu, Ill. Ona je delavna in pridna v gostilni njegovega očeta, a poleg tega zelo aktivna za Ameriško bratsko zvezo. To so pokazali njeni uspehi v preteklosti. Objubila je, da bo še v bodoče skušala biti aktivna za našo organizacijo.

Tu smo se srečali z našim pridnim in delovnim društvenim tajnikom, bratom Louisom Smithom, z njegovo ženo in tremi otroci, izmed katerih sta bila dva že na mladinskih konvencijah naše organizacije. Vsa družina je stoddotno za ABZ. To je pa res posnemanja vredna družina.

Mrs. Louis Smith se je baš vrnila iz Helene, kjer se je poslovala od razbolele zoba, ki je prečul ž njo prejšno noč. Poslovala se je od nezahvalnega vasovalca s solzami v očeh. Se vedno je držala v rokah žepni robec ter žalovala za njim. Druge pomoči ji nisem mogel dati, kakor da sem ji izrekel moje sožalje.

V naši družbi je bila društvena predsednica, sestra Helen Rus, ki je zelo zabavna in koražna slovenska žena. Poleg nje je bila tudi sestra Mary Langenfus, dvakratna častna delegatka na naših konvencijah. Tudi ona vedno reče dobro besedo o naši organizaciji, da pridobi novega člana.

V East Heleni, Mont., imamo društvo 43 ABZ. Kdor je le količkaj zasledoval zadnja leta rast naše organizacije, kdor je pregledoval imena naših rednih in častnih delegatov, ta ni mogel zgrešiti društva št. 43 v East Heleni, Mont. V vseh mladinskih kampanjah je bilo društvo prvo med prvimi, vedno častno zastopano in delavno. Večkrat sem se čutil, kako jim je mogoče še nabirati nove člane, ko sem poznal to mesto in njene naseljence. Toda ob mojem obisku sem spoznal to skrivnost. Člani društva niso samo Slovenci, ampak tudi druge narodnosti. In kako slično in harmonično delujejo skupaj. Le tako naprej!

To društvo je staro že 38 let, toda še nikoli ni imelo prilike, da bi ga obiskal kak glavni odbornik naše organizacije. Zato so bili člani nekako začuden, da se bo to zgodilo enkrat v 38 letih. Morebiti bi ne bilo tja v East Heleno, Mont., še nekaj let nobene, da se nisem sam odločil, da se ustavim tam po 25 letih moje odsotnosti, da vidim moje prijatelje in se srečam z

našimi društvenimi brati in sestrami. In ni mi žal, da sem to storil, kajti poživil sem vez med društvom in Zvezo.

Drugi dan, v soboto zjutraj, je še vedno padal neusmiljeni jesenski dež. Dežnika nisem imel s seboj, dobro je bilo, da sem imel lažjo suknjo. Človeka moči tak dež kar do kosti, tako mrzel in nadležen je.

Stopim po East Heleni, da srečam stare znance. Obiščem Mr. Langenfusa in njegovo sobo. Lep dom imata, sam si ga je postavil. Tudi s sinom sva se srečala, ki je krepak in močan, kot je bil njegov oče v mladostnih letih njegovega življenja.

Pozneje sem obiskal Mrs. Andolske, ki je sedaj vdova. Mož ji je umrl pred par meseci. Pri njih sem stanoval, ko sem bival pred 25 leti v East Heleni. Skoda, da me ni počakal, z njim bi se pogovorila marsikaj, ker sva bila dobra prijatelja ter sva si marsikaj zaupala. Sedaj ga ni več, ostala je le še ona, pridna, poštena in delovna slovenska žena v Ameriki, ki je marsikaj pretrpela v svojem življenju, skrbela za hišo, moža in otroke leta in leta. Sedaj je ostala kar sama v čepeči hiši, ki se je nagnila k zemlji, kakor se ona nagiba na večer njenega življenja. Občudovanja vredna žena, napisalo bi se o nji poglavje v zgodovini naše trpeče žene v Ameriki, predstavil bi jo kot simbol slovenske žene v daljni Ameriki.

In njena hiša. Tako snažna, čista in priprosta. Koliko ur, dni in mesecev je delala, da si je napravila vse njenje vezanine in ročna dela. Kar gledal sem delo njenih rok, delo slovenske žene tam v Montani.

Mr. Louis Smith, društveni tajnik, je trkal na vrata Andolskove hiše. Iskal me je, da me pelje do društvenega blagajnika Antona Smoleta, ki je bil delegat na prejšnjih konvencijah. Sva k njemu. On je vdovec, žena mu je umrla pred par meseci. Sam je bolehen ter je bil drugi dan namenjen k zdravniku v Ogden, Utah. Pogovorili smo se marsikaj, nakar mi je naročil pozdrave za svojega brata v Clevelandu.

Nato sva obiskala mojo drugo sovaščanko, potem tretjo, obe sta sestre Mrs. Hrelle. Obe sta princeli iz domovine veliko in neusahljivo ljubezen do rož, cvetlic in evetja. V obeh hišah sem čutil pravo slovensko ozračje, toplo besedo in prijazen pozdrav. In to, tako daleč tam za gorami gorate Montane.

Vrnila sva se z bratom tajnikom v njegovo hišo. Tam so mi povedali, da pridejo v East Heleno gostje iz Butte, Mont., ker bo društvo št. 43 praznovalo 38-letnico svojega obstanka v Smithovi dvorani. Vse to so pripravili v nekaj dnevih, ko so bili odveščeni, da se ustavim tudi v East Heleni na potu v Butte, Mont.

Domislil sem se takrat, da me je vabil v svojo naselbino tudi brat Kajetan Ermožnik, v Red Lodge, Mont., in potem sestra Katherine Penica v Roundup, Mont. Obema sem moral odreči, ker je bil moj načrt že napravljen z ozirom na moje delo doma. Tako me je vabila v svojo naselbino sestra Mary Kershnik, v Rock Springs, Wyo.; tudi njej sem moral odreči, ker ni bilo časa in prevelika oddaljenost. Tudi v teh naselbinah bi bili sklicali skupaj naše člane in članice, da bi oživili in podprli idejo za našo Ameriško bratsko zvezo.

Toda, —toda, pri naši organizaciji imamo člane, ki ne vidijo nobene koristi za Zvezo, ako obišče glavni uradnik zvezno društvo. Še te obiske, kakršni vsi, bi radi ustavili. Ne vidijo pa na drugi strani nam sorodne organizacije, ki pošiljajo k svojim društvom po dva, tri, pet ali več glavnih odbornikov, ki z živo besedo opišejo svojo orga-

Zapisnik

zborovanja slovenske sekcije Jugoslovanskega pomožnega odbora, ki se je vršilo dne 17. oktobra 1941 v Chicagu, Illinois.

PRVA SEJA

Predsednik Vincent Cainkar otvori sejo ob 10. uri dopoldne v konferenčni sobi SNPJ. V otvoritvenem nagovoru iskreno pozdravi vse navzoče, posebno pa goste: Gospoda Franceta Snoja, ministra jugoslovanske vlade v Londonu, doktorja Borisa Burlana, profesorja ljubljanske univerze in patra Bernarda Ambrožiča, ki so navzoči na seji kot gostje in opazovalci.

Čita se imena zastopnikov; navzoči so: Vincent Cainkar za SNPJ, Joseph Zalar za KSKJ, Mrs. Marie Prislend za SZZ, Janko N. Rogelj za ABZ, Frank J. Wedic za D sv. D, John Gorink za SDZ, Leo Jurjovec za SZS, William Rus za SSPZ in Chas. Benevol za SMZ. Nenavzoča sta John Ermenc za JPZS in Mrs. Josie Zakrajšek za PS.

Za zapisnikarja je izvoljen brat Wm. Rus.

Predsednik povabi navzoče goste, da se lahko izrazijo svobodno o njih težnjah in nalogah, radi katerih so prišli na to zborovanje.

Prvi izrazi svoje misli gospod minister Fr. Snoj, ki v daljšem nagovoru pozdravi plemenito idejo JPO, SS ter isti želi obilo plodonosnega uspeha. Nadalje pripoveduje o svoji misli, radi katere je prišel v Ameriko. Pravi, da je obiskal že precej slovenskih naselbin v Ameriki. On bi rad poizvedel mnenje ameriških Slovencev o sedanji vojni situaciji ter o bodočnosti naše zasužnjene domovine. Pravi, da sporočila njegove vlade v Londonu niso nič kaj naklonjena svetlejši bodočnosti Jugoslavije, zakar bo potreba organizirati tudi politično akcijo med ameriški Slovenci v Ameriki. Treba bo delati za združeno Slovenijo, da se dobi zopet vse Slovence pod svoj domači krov. Zato vprašuje, ako bi mogla pomožna akcija JPO, SS zavzeti nalogo, da bi se udeleževala tudi politično. Ako bi to ne bilo priporočljivo, potem bi se moralo ustanoviti posebno politično akcijo, ki bi šla takoj na delo za naše zasužnjene brate in sestre v domovini.

Tajnik br. Jos. Zalar se strinja z izvajanjem g. Snoja. Prepričan je, da je treba politične akcije, kar je imela slovenska sekcija že na razpravi, toda ni storišla nobenega koraka, ker še ni bilo nobene zahteve in pojasnila od voditeljev ljudstva v domovini. Doktor Furlan v lepih besedah pozdravi zborovanje ter čisti slovenskim podpornim organizacijam v Ameriki na tako enotnem delu za ubogo in ne srečne Slovence v domovini. Nadalje oriše v prepričevalnih besedah sedanje stanje slovenskega naroda onkraj morja. Boji se, da naš slovenski narod lahko izgine potom modernih uničevalnih sredstev, katera imajo danes v rokah fašisti in naciji. Pravi nadalje, da smo mi ameriški Slovenci še svobodni in politično dobro orientirani. Poleg tega ste tudi že organizirani potom svojih organizacij. Ameriški Slovenci nam lahko pomagata in mi se z velikimi nadami obračamo do vas, da nam pomagata. Prosi, da naj delujemo za enotno Slovenijo in slovenstvo v okvirju svobodne in demokratske organizacije. In če se njim izplačuje, ne vem, zakaj bi nam škodovalo. Tako sem mislil in bi morebiti tudi prišel pogovor o tem, da ni prišel čas uradnega praznovanja 38-letnice društva št. 43 ABZ.

Stopili smo iz hiše. Montanske gore, griče in holme, prav do doline, je zapadel prvi jesenski sneg.

(Nadaljevanje)

tične Jugoslavije. Končno apelirala in prosi, da naj vsi Slovenci v Ameriki delujejo skupno in nesporno, da se popravi krivice, storjene našemu narodu v preteklih letih, ko se je kosalo našo lepo slovensko zemljo ter delilo drugim sosednim državam.

Nagovora g. Snoja in doktorja Furlana sta bila vzeta v naznanje. Predsednik zborovanja se obema zahvali za lepe in informativne besede, ki so prišle od njih kot prošnja in ne kot zahteva.

Nato govori pater B. Ambrožič. Pravi, da je z zanimanjem poslušal oba predgovornika, ki sta orisala preteklost naše Jugoslavije ter skušala iz sedanjih dogodkov začrtati osnovne smerice bodočega dela. Pravi pa, da je prišel na to zborovanje z drugim namenom, katerega bo izrazil in pojasnil, ko bo predsednik prišel na točko dnevnega reda, ki se tiče njegove zadeve, oziroma zadeve njegovega odbora.

Blagajnik Leo Jurjovec prosi, da bi se njegovo poročilo vzelo na dnevni red, ker se mora še pred poldnevom odstraniti radi dela. Njegovo poročilo je sledeče:

Ob času konvencije SNPJ in SSPZ sem sklical v Chicagu sestanek, na katerem bi se osnovalo lokalni odbor JPO, SS. Radi odsotnosti članov in članic SNPJ in SSPZ ni bila udeležba zadostna. Kar je bilo navzočih, so bili vsi za skupno delo. Sklenilo se je, da se ponovno skliče ustanovni sestanek, kjer se bo določilo, kje se ustanovi lokalni odbor in njegovi pododseki.

Nadalje poroča, da je prejel od sedaj vsoto \$1.705,15, a stroškov je imel le \$12,50 za njegovo osebno poročilo, katero je dobil za polovično premijo. Imena darovalcev so bila priobčena v raznih listih in glasilih naših organizacij.

Pravi, da mu je znano, da so društva in organizacije odlašale za pomoč stari domovini, toda prejel še ni določenih vsot. On je mnenja, da čim večje vsote bi izkazovala slovenska sekcija JPO, tem večji bi bil njen ugled med narodom. Zato poziva vse prizadete skupine, da naj mu pošljejo nabrani ali odločeni denar.

Pojasnjeno mu je bilo od strani nekaterih zastopnikov, zakaj denar še ni bil poslan. Blagajnik se zadovolji s pojasnili.

Sestra Marie Prislend apelira na blagajnika, da vse račune priobčuje v detaljih, posebno stroške, da se ne bo sumničilo, da se sklad neopravičeno zapravlja. Slišala je govorice, da odborniki prejemejo dnevnice in vožnje stroške iz pomožnega sklada, kar seveda ni resnica, ker vsaka organizacija sama trpi stroške svojega zastopnika. Blagajnik objavi, da bo upošteval ta nasvet v bodočnosti.

Končno blagajnik pravi, da se strinja z govori navzočih gostov ter da je njegova želja, da delamo skupaj, ako je mogoče. Ako bi se kaka slična akcija hotela pridružiti naši pomožni akciji, pa je zato, da enaka sekcija dobi zastopstvo v našem odboru, kot ga imajo vse druge podporne organizacije. S tem se poslovi od navzočih ter odide.

Predsednik zaključuje dopoldansko zborovanje ob 12. uri ter želi, da se povrnejo vsi k zborovanju ob 2. uri dopoldne.

DRUGA SEJA

Predsednik zopet otvori zborovanje ob 2. uri dopoldne. Navzoči so vsi zastopniki organizacij. Opravičil se je le blagajnik na dopoldanski seji. Prisoten je tudi pater Bernard Ambrožič.

Na dnevni red pride poročilo tajnika, brata Joseph Zalarja, ki se glasi:

Dne 26. avgusta sem odposlal poročilo o našem poslovanju "To The President's Committee on War Relief Agencies, Washington, D. C."

Istega dne (26. avgusta) sem prejel od br. Rogelja, direktor-

ja publicitete, pravila, ki so bila pri minuli seji odobrena. Goto-vo ste pravila tudi vsi ostali odborniki dobili. Enako so bila pravila tudi v časnikih priobčena.

Dne 4. septembra sem odposlal br. Leo Jurjevemu, blagajniku odbora, bančni draft za \$521,20. Vsota \$515,95 je predstavljala čisti dobiček piknika, ki sta ga priredili slovenski župniji v Milwaukee in West Allis, Wis. Vsoto \$5,25 pa je darovalo društvo sv. Stefana št. 187, K. S. K. J., Johnstown, Pennsylvania.

Dne 3. sept. sem prejel naznailo od tajnice "Progresivnih Slovencev v Ameriki," Cleveland, Ohio, da so članice omenjene organizacije sklenile, da se pridružijo JPO-SS. Zastopnica organizacije je Mrs. Josie Zakrajšek, 7603 Cornelia Avenue, Cleveland, Ohio.

Ravno tako sem dne 26. sept. prejel naznailo od tajnika "Slovenske Moške Zveze," da se je organizacija našemu odboru pridružila. Zastopnik organizacije je Mr. Charles Benevol, 16007 Holmes Ave., Cleveland, Ohio.

Od br. blagajnika sem prejel ček št. 1, izdan za \$12,50 na ime O'Malley in McKay. Ta ček je bil izdan v plačilo premije blagajnikovega poročila. Ček sem kot tajnik odbora podpisal in br. blagajniku vrnil.

Račun za mesec avgust 1941 je bil državnemu tajnistvu, Washington, D. C. poslan 8. septembra.

POSLOVNICE

Od minule seje do danes se je izdalo naslednje poslovnice:

Waukegan, Illinois št. 9
Lloyddell, Penn'a št. 10
Butte, Montana št. 11
Pittsburgh, Penn'a št. 12
Farrell, Penn'a št. 13
Lorain, Ohio št. 14
Clinton, Indiana št. 15
Salida, Colorado št. 16

Dne 5. sept. sem prejel pismo "Pripravljalnega odbora," 881 East 222nd Street, Euclid, Ohio. Pismo nosi podpis Rev. Bernard Ambrožiča in Rev. Julija Slapšeka, predsednika in tajnika omenjenega odbora. Ko pridejo na dnevni red raznoterosti, se bo o tem pismu razpravljalo. Ravnotako se bo lahko razpravljalo o pismu, ki sem ga od Rev. Ambrožiča prejel 29. septembra.

Enako sem dne 17. sept. prejel precej obširno pismo od jugoslovanskega poslanika, Dr. Fotiča. Pismo bom kasneje pri seji prečital.

Joseph Zalar, tajnik JPO-SS. Nato čita tajnik važnejše odlomke iz pisma "Pripravljalnega odbora v Euclid, Ohio." Ako ravno je pismo bolj zasebnega značaja, vsemu prečita važnejše odlomke, da ne bi bila med zborovalci kaka sumnja glede pisma.

Nadalje poroča, da mu je bilo naznanjeno iz Clevelanda, Ohio, da se je tam raznesla govorica, da bo ves nabrani denar slovenske sekcije JPO zaplenil jugoslovanski poslanik v Washingtonu. Ni verjel tem poročilom, da bi poslanik Fotič nameraval zapleniti denarne prispevke. Posebno pa ni mogel verjeti radi tega, ker je g. Fotič sam poslal na blagajnika JPO \$250,00 v pomoč narodu v Jugoslaviji. Zato je pisal pismo na jugoslovansko poslaništvo, v katerem je vprašal poslaništvo o clevelandskih govoricah. Iz Washingtona je dobil pismo sledeče vsebine:

ROYAL YUGOSLAV LEGATION
WASHINGTON, D. C.

16. septembra 1941

Gospod Josip Zalar, tajnik Jugoslovanskega pomožnega odbora, 351 N. Chicago St. Joliet, Illinois.

Spoštovani in dragi gospod Zalar:—

Do mene so prišle vesti, da se med našim izseljeništvom širijo govorice, da nameravam zahtevati denar, ki je nabran od na-

ših podpornih in drugih organizacij, za pomoč trpečim v stari domovini.

Ker je med tem tudi že izšla podobna trditev v "Ameriški Domovini" od 13. t. m. jaz sem takoj naslovil g. Debevcu, urednik lista, pismo, katerega pošiljam v prepisu, ter ga obenem naprosil, da ga objavi.

Kakor sem v tem pismu omenil, nabiranje, kakor tudi uporaba prispevkov za pomoč od vojne prizadetih držav, je urejeno po ameriških zakonih in predpisih, kakor tudi po določbah odborov, ki imajo dovoljenje od State Departmenta za nabiranje teh prispevkov.

Radi tega ne razumem, kako se zamorejo širiti takšne govorice, ki ne samo ne odgovarjajo resnici, ampak škodujejo v prvi vrsti plemenitemu namenu, ki bi moral biti iznad vsakih sumnjčenj in protiklanj.

Apeliral sem in apeliram na vse rojake širom Amerike, da naj priskočijo na pomoč trpečemu narodu v stari domovini, ki ječi pod težkim jarmom fašizma in nacizma; ponovno prispevam, da bi bilo najbolje, da nabiranje in razdelitev vzame na sebe v prvi vrsti Jugoslovanski pomožni odbor, ki je okoli sebe zbral vse največje naše podporne organizacije, kakor tudi druge naše nacionalne organizacije, ki so tudi dobile dovoljenje od State Departmenta, in ki so odgovorne edino le ameriškim oblastim in darovalcem-izseljenjem v Zedinjenih državah Amerike.

Prosim Vas, dragi gospod Zalar, da to moje pismo sporočite odboru, kakor tudi pismo, ki sem ga pisal uredniku "Ameriške Domovine" ter ga po možnosti objavite v našem časopisu.

Prisrčno Vas pozdravlja in spoštuje

Podpis: Kontantin Fotić
Kraljevski poslanik.

Kopija pisma Kr. poslanika pisanega uredniku "Ameriške Domovine" se glasi:

Gospodu Jakobu Debevcu uredniku "Ameriške Domovine" Cleveland, Ohio.

15. septembra, 1941.

Spoštovani g. urednik,

V uvodnem članku Vašega cenj. lista od 13. t. m. nemalo me je začudila trditev, "da leži vsota od \$1000., ki je bila nabrana ob priliki Jugoslovanskega večera v Clevelandu v banki in se je ne sme dvigniti in poslati trpečim rojakom v staro domovino, dokler tega ne dovoli jugoslovanski poslanik v Washingtonu."

O tej vsoti sem samo izvedel iz poročila g. konzula Dr. Malloya, ki ga je svojčas objavil v naših časopisih, a potem nisem ničesar več slišal o tem; o tej vsoti meni sploh ni bilo ničesar sporočeno, a še manj sem jaz dal komu navodila o uporabi nabrane denarja.

Nabiranje prispevkov za pomoč od vojne prizadetih držav je urejeno po ameriških zakonih in predpisih, a v uporabi teh fondov je prepuščena edino le onim, ki so denar za namen nabrali. Že iz tega razloga je vsaka trditev absurdna, da bi jaz zamogel dovoliti ali pa prepovedati uporabo teh fondov za ta ali drugi namen.

Nasprotno pa je res, da sem nekočkrat potom časopisja apeliral na vse rojake v Združenih Državah Amerike, da povsod in čim vse nabirajo na trpečih rojake v zasužnjeni domovini, kakor tudi za naše vojne ujetnike, da bi se njim v neki meri moglo priskočiti v pomoč.

V teh mojih apelih sem tudi opozoril, da se naj pomoč pošilja Ameriškomu Rdečemu Križu, da bo denar tudi res uporabljen za one, katerim je namenjena. Ameriški Rdeči Križ pa sprejema pomoč samo za vojne ujetnike, a ne za civilno prebivalstvo, ker samo pri vojnih

ujetnikih postoji jamstvo, da bo pomoč dodeljena onim, katerim je namenjena, medtem ko za civilno prebivalstvo Rdeči Križ v stanju in močehosti, da nameruje razdelitev pomoči.

Zelo bi Vam bil hvaležen, da to moje pismo objavite v Vašem cenjenem listu.

Z odličnim spoštovanjem
Konstantin Fotić,
Kraljevski poslanik.

Pismo poslanika Potića se vzame v naznanje.

Sledi daljša razprava o pismu "Pripravljalnega odbora v Euclid, Ohio," odnosno o sekciji slovenskih župnij v Ameriki. Father Bernard Ambrožič, zastopnik omenjene sekcije na tem zborovanju, predloži in opiše začrtane smerice njegove sekcije, ki je podvržena omejitvam in odredbam višjih cerkvenih oblastih. Končno izraža željo, da bi se našlo pot, ki bi nas vodila do skupnega dela, ako je to v praksi mogoče.

Razprave se udeležijo vsi zastopniki, ki pojasnijo stališča, delovanje in odločevanje slovenske sekcije JPO. Zastopniki opisejo tudi njih reprezentativno moč na sejah ter končno odločevanje posameznih glavnih odborov o vsakem važnem predlogu, ki bi bil sprejet na zborovanju slovenske sekcije JPO. Glasno se izražajo, da bi bil vsak važen predlog, sprejet na tem zborovanju podvržen odobrili posameznih glavnih odborov in vključenih organizacij v tej po-membni akciji. Torej vsak predlog bi bil sprejet le pogojno.

Z obojestransko razjasnitvijo je skupno sodelovanje ostalo na mrtvi točki. Sporazumno se je prišlo do zaključka, da deluje slovenska sekcija Jugoslovanskega pomožnega odbora, kakor je delala v preteklosti, a bodoče delovanje sekcije slovenskih župnij je podvrženo samostalnemu razvoju, ko bo podane priporočila Father B. Ambrožiča, zastopnika na tem zborovanju obstoječemu odboru slovenskih župnij v Ameriki.

Predsednik zborovanja se zahvali Father B. Ambrožiču za njegovo navzočnost. Pravi, da je obzorje dokaj izčiščeno na tem zborovanju. Dodaj, da enaki stanki ne bi bili na škodo naroda, kjer se pride do končnega in močnega zaključka in sporazuma. V osebi patra Ambrožiča so navzoči spoznali moža, katerim se da resno govoriti, čeprav nismo vsi enakih prepričanj.

Father Bernard Ambrožič se prijazno poslovi od navzočih zborovalcev.

Tajnik Jos. Zalar poroča, da je na potovanju po ameriški Zapadu s predsednikom njegove organizacije, br. Grmom, sodeloval v marsikateri slovenski naselbini o našem pomožnem delu. Istotako je storil br. Janko N. Rogelj, ko je potoval na Zapad, od koder se že oglašajo z organiziranjem lokalnih odborov.

Tajnik obenem apelira, da naj vsi lokalni odbori ali organizacije, ki imajo nabrani ali odločeni denar na rok, da naj pošljejo blagajniku JPO, SS.

Br. Rogelj prosi, da naj tajnik in blagajnik mesečno odveščata o poslovanju obeh odborov, da bo lahko jasnosti poročal o napredku pomožne akcije.

Predsednik Cainkar pripomni, da naj se javnosti kolikor mogoče jasno pove, da se denar ne bo prej poslovala ali izplačeval nikomur in nikamor, dokler odbor JPO, SS ne bo gotov, da je prišel v prave roke ter da je pravično razdeljen. V poštev pridejo vsi Slovenci in Slovenke onkraj morja, ki žive sedaj zasužnjeni v Jugoslaviji, pod tujim vladom. Nemčijo ali pod katero drugo vlado.

Br. Rogelj poroča, da se udeležil konference osrednjega odbora JPO v Pittsburghu. Zalar poroča, da je bil tudi

(Dalje na 3. str.)

"NOVA DOBA"

GLASILO AMERIŠKE BRATSKÉ ZVEZE

Lastnina Ameriške bratske zveze

IZHAJA VSAKO SREDO

Cene oglasov po dogovoru

Naročnina za člane 72c letno; za nečlane \$1.50; za inozemstvo \$2

OFFICIAL ORGAN

of the

AMERICAN FRATERNAL UNION, Inc., Ely, Minn.

Owned and Published by the American Fraternal Union, Inc.

ISSUED EVERY WEDNESDAY

Subscription for members \$72 per year; nonmembers \$1.50

Advertising rates on agreement

Naslov za vse, kar se tiče lista:

NOVA DOBA 6233 St. Clair Ave. Cleveland, O.

VOL. XVII. ST. 45

Janko N. Rogelj,
predsednik ABZ:

Klic naše vlade

V Ameriki smo že mnogo let; prišli smo sem, sprejela nas je Amerika kot daljne goste. Dopadlo se nam je njeno gostoljubje, ostali smo tukaj ter postali tudi njeni odkriti podaniki—državljeni Združenih držav ameriških.

Amerika je postala naša nova in zaželjena domovina. Tu ostanemo do smrti—zvesti novi zetlji in hvaležni usodi, ki nas je vodila v to obljubljeni deželo.

Amerika je naša in mi smo del te velike zemlje. To čutimo posebno ostro in zavestno baš v sedanjih časih, ko je pregažena in poteplana prelepa zemlja naših očetov in pradedov onkraj morja. In, ko je vojni požar grozil naši rodni zemlji, ali ni naša nova domovina izrekla tople besede v njen prilog? Ko je za suženja ta krasna zemlja Slovencev onkraj morja, ali se ni izrekla naša vlada, da bo stala na principu osvobodjenja vseh za suženjih dežel in narodov? Ali ne dela danes Amerika z vso dano silo in naporom, da uniči sovražnika, ki razteza svoje peklenske prste po demokracijah in svobodi?

Da, naša ameriška vlada se zaveda tega zla, z vso svojo močjo hiti na pomoč demokratičnim državam. Delo je ogromno, pomoč slehnega je potrebna, zdaj je poklican vsak izmed nas, da pokaže svojo hvaležnost napram dobri in gostoljubni Ameriki.

Kako bomo pomagali? Prav lahko. Vsak ima nekaj dolarjev na strani. Ameriška vlada vas samo prosi, da ji posodite vaš dolar proti obrestim, za dobo nekaj let. Denar je varno naložen, vsa Amerika garantira to varnost.

Hranite sedaj, ko imate dolarje. Vedno ne bo tako, kot je danes. Za soncem pridejo deževni dnevi, zato hranite zdaj, ko imate priliko.

Bratje in sestre, vlada Združenih držav ameriških je pisala na glavni urad naše Ameriške bratske zveze ter nas prosi, da naj obvestimo in poprosimo vse člane in članice, da naj kupijo obrambno-varčevalne bonde.

Take prošnje ne bomo prezrli. Bratje in sestre, v vsaki naslednji, kjer imate pošto ali denarni začod, lahko kupite obrambno-varčevalne bonde, te ali one vrste. Kar vprašajte za pojasnila, prav rade volje vam jih bodo dali. Investirajte vaš denar pri ameriški vladi. Tam je varno. Ako bi ga v bodoče potrebovali, ga prav lahko dobite nazaj.

Na zapravljate, bratje in sestre, hranite danes denar ter ga posodite ameriški vladi. Ona rabi danes vašo pomoč in vaš posojeni denar, zato ji pomagajte, saj je bila tudi ona dobra napram vam, ko ste prihajali v to deželo. Bodite hvaležni tej zemlji, ki vas je sprejela kot goste in pozneje kot enakopravne državljane. Danes izkažite to hvaležnost. Kupite za vaš shranjeni denar obrambno-varčevalne bonde ali znamke.

In, ko ste vi sami storili to lepo in zavedno dolžnost, opozorite tudi vašega soseda in prijatelja in znanca, da naj posodi svoj denar vladi v Washingtonu, D. C., s tem da kupi vladne bonde te ali one vrste.

Ne odlašajte, storite to takoj!

VSAT PO SVOJE

(Nadaljevanje s 1. stran)

ki so v znatni meri veljali tudi ga nisem profesionalno nadle- obilici slovenskih salunov na bliki slavnih St. Clair "Aveniji, med katerimi je bila tudi gostilna Lauschetova mame. Bratovščina na bare se naslanjajočih junakov se je v Clevelandu vedno lahko dobila in pisec te kolone je z drugimi vred dostikrat priro- rojil tudi v Lauschetovo gostil- no. Sedanji župan, takratni 17- letni dijak, je dostikrat ob ve- čerih moral pomagati za boro in je avtorju te kolone natočil marsikako čašo rujnega ohij- skega vinca. In naš Frank je bil takrat, kot mlad fant, prav ta- ko nasmejanega obraza, kakor je danes, kot zrel mož, velikih izkušenj in velikih odgovorno- sti.

S Frankom Lauschetom sva se v poznejših letih še dostikrat srečala; včasih kar na cesti, včasih na kaki slovenski prire- ditvi. Zanj sem bil vedno Tone, on zame pa Frank. Nikdar pa se bo marsikak njegov sedanja

prijatelj izprevrgel v sovražni- ka, ker mu ne bo mogel ustreči z zahtevano uslugo. Marsikdo bo pozabil, da je Frank župan vsega clevelandskega prebival- stva, ki je belo, črno in maro- gasto, in izhaja iz vseh mogo- čih narodnosti in ras. Kolum- nist Ben Williamson je dan po volitvah značilno zapisal: "Čes- titke in sožalje Franku Lau- schetu. Nič slabšega se ne bi moglo pripetiti najfinemu možaku." S tem je hotel pove- dati, da se za Franka z njegovo izvolitvijo županom začneja kri- ževa pot. Nerešenih problemov je od prejšnje administracije po- dedoval nič koliko, in novi se rodijo vsak dan. Kljub temu smo prepričani, da je resnični tisti pregovor, ki pravi, da "slo- venska kri ne sfali," in da se bo Frank izkazal za najboljšega župana, kar jih je še kdaj imelo mesto Cleveland.

V jeseni leta 1919 sem bil prišel po opravih za par dni iz Chicaga v Cleveland. Pripeljal sem se z jutranjim vlakom in sem v sredini mesta, na Public Square, čakal na karo cestne železnice, da me popelje doli na St. Clair Avenue. V tistem ča- su je bilo v vsakem večjem mestu videti na cestah še dosti vojaških uniform in niso vzbuj- ale nikake posebne pozornosti. Tako se tudi jaz nisem dosti zmenil za mladega, visokorasle- ga človeka, v uniformi častnika ameriške armade, ki je po vsem videzu tudi čakal na karo. Na- enkrat pa se mi tisti častnik približa in me potrkaja po rami, rekoč: "Tone, kaj pa ti tukaj delaš?" Dolgo sem že na svetu in marsikatero presenečenje sem že doživel, toda dvomim, da je bilo katero večje, kot tisto, namreč, da me je ameriški ofi- cir nagovoril po slovensko. Se- veda, v mladem podporočniku sem takoj nato spoznal našega Franka Lauschetu, ki je prav takrat prišel domov iz oficirske šole. Potem sva se skupaj pe- ljala na kari cestne železnice v slovensko naselbino na St. Clair Avenue in se pogovarjala po slovensko; Frank z menoj sploh ni hotel drugače govoriti kot slovensko. In da ste videli dru- ge potnike v kari, kake začude- ne obraze so rezali, ko so slišali ameriškega častnika govoriti v njim neznanem jeziku! Tistih obrazov nikdar ne pozabim.

Vidite, tak je bil in je še naš Frank, sedanja župan milijon- skega mesta Clevelanda! Naj bi mu ostala sreča naklonjena, da si trajno ohrani vse dosedanje številne prijatelje in da si s srečno administracijo pridobi še stotisoče novih!

A. J. T.

DRUŠTVENE IN DRUGE SLOVENSKE VESTI

(Nadaljevanje s 1. stran)

Pri mestnih volitvah v Cleve- landu, Ohio, ki so se vršile 4. novembra, je bil izvoljen za žu- pana sin slovenskega priseljen- ca, bivši okrajni sodnik Frank J. Lausche, ki je tudi član Ame- riške bratske zveze. Istovrstno so bili ponovno izvoljeni v mestni odbor vsi trije dosedanja slo- venski councilmani: Pucel, Ve- hovec in Kovačič. Zadnje imeno- vana sta tudi člana ABZ.

SPLOŠNI TEDENSKI PREGLED

(Nadaljevanje s 1. stran)

posebno pa v Moskvi, se vsako leto 7. novembra slovensko obha- ja obletnica revolucije. Letos je upal Hitler prepričati prazno- vanje te obletnice v Moskvi, pa se mu ni obneslo. Nemci so si- cer ponekod oddaljeni le kakih 50 milj od Moskve, toda vidijo jo le s pomočjo daljnogledov.

ROOSEVELT SVARI

Pred delegati Mednarodne de- lavske organizacije je predsed-

nik Roosevelt dne 6. novembra med drugim izjavil, da je velika večina ameriškega naroda voljn- a z vsemi močmi sodelovati za poraz Hitlerizma in da le ne- znatna manjšina to sodelovanje ovira. Pozval je tako delodajal- ce kot delavske voditelje, da naj svoje spore poravnajo potom pogajanj in posredovanj, ter ne izzivajo stavk, ki ovirajo obrambno delo. V teh kritičnih časih morajo biti interesi posa- meznikov in posameznih skupin podrejeni interesom splošnosti.

ZAHAVALNI DAN

Predsednik Roosevelt je po- tom proklamacije proglasil čer- tvek 20. novembra za prazno- vanje Zahvalnega dne. V bodo- če, to je začeniš z letom 1942, bo Zahvalni dan "stalni praznik," ki se bo obhajal vsako leto na zadnji četrtek v novembru. Ta- ko je določil zvezni kongres.

FRANK LAUSCHE ŽUPAN

Kakor je že na drugem mestu obširnejše poročano, je bil dne 4. novembra pri mestnih volit- vah v Clevelandu, Ohio, z veliko večino izvoljen za župana v Clevelandu rojeni Slovenec, bivši okrajni sodnik Frank J. Lausche. V ponedeljek 10. no- vembra je bil zaprišežen in je uradno prevzel županske po- sle. Clevelandski mestni čarter namreč določa, da novoizvoljeni župan prevzame svoj urad prvi ponedeljek po izvolitvi. Volilci v Clevelandu in do neke meje tudi volilci v državi Ohio so se že desetletja izkazali precej sa- mostojne in ne sledijo brezpo- gojno stranki, kateri morda no- minelno pripadajo. Z drugimi besedami se to reče, da najprej upoštevajo osebo kandidata in potem šele stranko. To se je po- kazalo v Clevelandu tudi pri le- tošnjih mestnih volitvah. Za žu- pana je bil z več kot 50,000 gla- savi večine izvoljen Frank Lau- sche, ki je nominalno demokrat, toda v mestni odbor je bilo izvo- ljenih samo 14 demokratov in 19 republikancev.

DELAJSKI RAKETIRJI

Organiziranim delavcem v Ze- dinjenih državah mnogo škodu- jejo razni brezvestni raketirji, ki se na en ali drugi način pri- kopljejo do vodilnih mest. De- lavske organizacije imajo mno- go dobrih in poštenih voditeljev, imajo pa tudi posamezne zaje- davce, ki so v škodo delavstvu in splošnosti. V New Yorku je pre- tekli teden porota spoznala kri- vim dva taka raketirja izsiljeva- nja na veliko. To sta George E. Browne in Willie Bioff, ki sta kontrolirala umno gledalskih delavcev s 125,000 člani, in sta izsilila od filmskih družb nad milijon dolarjev "odkupnine," ker sta pretela, da sicer pozove- ta delavce na stavko. Kazen še ni izrečena, toda obema raketir- jema preti 30-letni zapor in \$30,000 globe.

ZELEZNIŠKA NESREČA

Pri mestu Dunkirk, Ohio, je na večer 9. novembra skočil s tira potniški vlak Pennsylvan- ije železnice tekom vožnje med New Yorkom in Chicagu. V nesreči je bilo ubitih 12 oseb, nad 40 pa ranjenih.

VOJNA SITUACIJA

Prava vojna se vrši le na ru- sko-nemški fronti. Angleški le- talski napadi na Nemčijo ter na od Nemčije okupirane kraje in včasih za izpremembo tudi na italijanska pristanišča so manj- šega pomena, dasi povzročajo kolikor toliko škode, ovir in raz- burjenja sovražniku. Isto velja za angleško in nemško aktivnost na morju. V Sredozemlju in za Kavkazom, se zdi, da se Anglija pripravlja za boje, ki se morda razvijejo v tistih krajih tekom zime. Preteklo soboto so angle- ske vojne ladje v Sredozemskem morju potopile 10 italijanskih tovornih ladij in eno križarko. Na skoro dva tisoč milj dolgi ruski fronti pa skoro brez pre- stanka divjajo ostri boji, kate-

rih se udeležuje milijone voja- kov na obeh straneh. Z izjemo Krima je vsa ruska fronta zad- nje čase trdna, to je, da Nemci ne morejo nikjer pokazati kakih znatnih uspehov, po nekod pa so jih Rusi potisnili še nakaj. Celo v Ukrajini, kjer je bil ruski po- ložaj zadnje čase zelo nevaren, so Nemci ustavljeni nekaj milj od važnega pristaniškega mesta Rostova.

Na Krimu, kamor so Nemci nekaj časa precej hitro prodi- rali, se zdi, da so zdaj ustav- ljeni pri gorovju. Eksperti sodi- jo, da bodo Rusi uspešno bran- ili pristaniška mesta Sebasto- pol in Kerč.

Hitler, ki je upal poraziti Ru- sijo v šestih tednih, se je gene- ralno ušel. Vojna traja že peti mesec in Rusi še davno niso pora- ženi. Poznejši Hitlerjev na- črt, da bodo njegovi vojaki za praznik 24. obletnice ruske revolu- cije 7. novembra paradirali v Moskvi, se tudi ni obnesel.

Na predvečer tega praznika je premier Stalin povedal na radio iz Moskve, da moč Rusije raste, moč Nemčije pa pojema. Dejal je, da so Rusi tekom te vojne izgubili 1,748,000 ubitih, ranjenih in pogrešanih, medtem, ko je Nemčija izgubila 4,500,000 vojakov. Izrazil je upanje, da bo napram Nemčiji kmalu otvor- šena ena fronta in da bo s po- močjo Anglije in Zedinjenih držav Nemčija poražena v teku enega leta.

Po zadnjih poročilih so Nem- ci in Finci zavzeli važno želez- niško križišče Tikvin, s čimer je odrezana notranjost dežele od važnega ruskega pristanišča Murmansk. Iz poročila je raz- vidno, da se Finci nečejo ozira- ti na pozive Anglije in Zedinje- nih držav, da bi se prenehali bo- jevati na strani Nemcev proti Rusiji.

TERORIZEM IN NEMIRI V JUGOSLAVIJI

(Nadaljevanje s 1. stran)

vojna v Jugoslaviji. Glavne ce- ste, po katerih se prepeljujejo vojaške potrebščine in ki jih Nemci za vsako ceno poiskujejo obdržati v dobrem stanju, so ne- pretrgoma napadane in rušene. Iz zanesljivih virov se poroča, da je bilo v planinah ubitih sto in sto Nemcev in Italijanov. Po- sledica tega je, da je v gorah in hribih blizu Hrvatske in Bosne zelo majhno število nemških in italijanskih vojaščin.

Prav tako besnijo boji v Črni gori. Nemci in Italijani posku- šajo izzvati verske boje med Sr- bi in Hrvati, hoteč tako oslabi- ti njihov odpor in upajoč, da bodo "drugi druge iztrebili."

Londonski BBC je dne 31. oktobra sporočil vest iz Beogra- da iz uradnega naznanila, ki pravi, da je bilo petdeset "ko- munistov in židov" ustreljenih zaradi uboja nemškega vojaka, čigar truplo so našli v reki.

Po nemškem uradnem sporo- čilu iz Beograda je 12. julija prispelo v Beograd 10.000 pre- gnancev, Srbov in Hrvatov iz "neodvisne" in Slovencev iz Slo- venije. V tem sporočilu stoji, da je doslej prišlo v Srbijo vsega skupaj 300.000 izgnancev. Po vsej Srbiji se sestavljajo odbori in zbira pomoč, da bi se jih čim boljše nastanilo.

Nemška poročevalna družba pošilja vest iz beograjskega lista "Obnova," da so "komunisti" v zadnjem času ubili najmanj de- vetnajst načelnikov v Šumadiji, ki je pod nemškim nadzor- stvom. V vesti pripovedujejo, da "Srbija še ni osvobodjena raz- bojnikov in ubijalcev."

Po poročilih, ki so jih dne 1. novembra izdali v Berlinu, je bilo od začetka rusko-nemške vojne izvršenih v zasedenih drž- avah 1082 smrtnih obsodb. Po teh poročilih sklepajo, da je naj- bolj nepokoren narod pod nem- škim gospodstvom hrabro pla- ninsko ljudstvo v Srbiji, ki je za svoje "ne-sodelovanje" pla-

AMERIŠKA BRATSKA ZVEZA

Ustanovljena 18. julija 1898

GLAVNI URAD: ELY, MINNESOTA

GLAVNI ODBOR

IZVRŠEVALNI ODESEK:

Predsednik: J. N. Rogelj 6208 Schade Ave., Cleveland, Ohio
1. podpredsednik: Frank Okoren 4750 Pearl St., Denver, Colo.
2. podpredsednik: P. J. Oblock RD No. 1, Box 506, Turtle Creek, Pa.
3. podpredsednik: Joseph Kovach 342 E. Sheridan St., Ely, Minn.
4. podpredsednik: Anton Krapenc 1636 W. 21st Place, Chicago, Ill.
5. podpredsednik: Joseph Sneler 5237 Carnegie Ave., Pittsburgh, Pa.
6. podpredsednik: Mary Predovich 2300 Yew St., Butte, Mont.
Tajnik: Anton Zbanišnik AFU Bldg., Ely, Minn.
Pomožni tajnik: Frank Tomisch, Jr. AFU Bldg., Ely, Minn.
Blagajnik: Louis Champa 618 Chestnut St., Pittsburgh, Pa.
Vrhovni zdravnik: Dr. F. J. Arch 618 Chestnut St., Pittsburgh, Pa.
Urednik-upravnik glasila: A. J. Terbovec 6233 St. Clair Ave., Cleveland, O.

NADZORNI ODESEK:

Predsednik: John Kumse 1735 E. 32nd St., Lorain, Ohio
1. nadzornik: F. E. Vranichar 1312 N. Center St., Joliet, Ill.
2. nadzornik: Matt Anzele Box 12, Aurora, Minn.
3. nadzornik: Andrew Milavec, Jr. Box 31, Meadowlands, Pa.
4. nadzornik: F. J. Kress 218-57th St., Pittsburgh, Pa.

FINANČNI ODESEK:

J. N. Rogelj 6208 Schade Ave., Cleveland, Ohio
Anton Zbanišnik, tajnik AFU Bldg., Ely, Minn.
John Kumse 1735 E. 32nd St., Lorain, Ohio
Frank E. Vranichar 1312 N. Center St., Joliet, Ill.
Andrew Milavec, Jr. Box 31, Meadowlands, Pa.

GLAVNI POROTNI ODBOR:

Predsednik: Anton Okoliš 1078 Barberton, Ohio
1. porotnik: Frank Mikec 68, Strabane, Pa.
2. porotnik: Rose Svetich Ely, Minn.
3. porotnik: Steve Mauser 4627 Logan St., Denver, Colo.
4. porotnik: Ignac Zajc 683 Onderdonk Ave., Brooklyn, N. Y.

NAGRADE V GOTOVINI

ZA NOVOPRIDOBLENE ČLANE ODRASLEGA IN DINSKEGA ODDDELKA DAJE AMERIŠKA BRATSKA ZVEZA NAGRADE V GOTOVINI.

Za novopridobljene člane odraslega oddelka so predlagali deležni sledečih nagrad:

za člana, ki se zavaruje za \$259.00 smrtnine, \$1.25 nagrade
za člana, ki se zavaruje za \$500.00 smrtnine, \$2.00 nagrade
za člana, ki se zavaruje za \$1,000.00 smrtnine, \$4.00 nagrade
za člana, ki se zavaruje za \$1,500.00 smrtnine, \$5.00 nagrade
za člana, ki se zavaruje za \$2,000.00 smrtnine, \$6.00 nagrade
za člana, ki se zavaruje za \$3,000.00 smrtnine, \$8.00 nagrade

Za novopridobljene člane mladinskega oddelka pa so predlagali deležni sledečih nagrad:

za člana na črta "JA" — \$0.50;
za člana na črta "JB" — \$2.00;
za člana na črta "JC," s \$500.00 zavarovalnine—\$2.00;
za člana na črta "JC," s \$1,000.00 zavarovalnine—\$3.00;
za člana na črta "JD" s \$250.00 zavarovalnine—\$1.00;
za člana na črta "JD" s \$500.00 zavarovalnine—\$2.00;
za člana na črta "JD" s \$1,000.00 zavarovalnine—\$3.00.

Vse te nagrade so izplačljive šele potem, ko so bili za člane plačani trije mesečni assesmenti.

čalo s 345 življenji. Samo zara- di napada na dva nemška voja- ka je bilo ubitih dvesto Srbov. Takoj za Srbi pridejo Hrvati. Skupaj je bilo 254 oseb ustrel- jenih v Hrvatski, največ zaradi "komunizma." Poročilo ne na- vaja število smrtnih obsodb v Sloveniji.

Budimpeštanski konzul neke nevtalne države je dne 1. no- vembra po svojem prihodu v Carigrad izjavil, da v Jugosla- vijki danes vladajo nemiri, ki spominjajo na srednjeveško "brezvladje." Čete srbskih bor- cev imajo v svojih rokah vso notranjost države. Mesta in va- si, kjer so nemške posadke, so spremenili v utrjene položaje, ki jih oblegajo. Potovanje v ta mesta so brez spremstva ne- varna. Konzul je opisal svojo pot skozi zasedeno Jugoslavijo in dejal, da je zaradi nepresta- nih poškodb železniških prog ta- ko nevarna, da je svojih ženo in svoje otroke rajši pustil v Bu- dimpešti. Železnice ne vozijo po voznem redu, temveč kadar pro- go očistijo. Njegovo potovanje iz Budimpešte v Carigrad, ki na- vadno prej ni trajalo več kot dva dni, je sedaj trajalo devet dni.

Noben časopis, ki izhaja v de- lu Slovenije, ki so ga zasedli Italijani, ne sme čez mejo prejš- nje Slovenije, prepovedano je celo pošiljanje v nevtralne dr- žave. Da, celo v Italijo samo ne smejo. V predelih, ki so jih za- sedli Nemci, pa je slovenski tisk popolnoma zatrt. Prav tako tudi v Prekmurju in Medjimurju, v krajih, ki jih je zasedla Mad- žarska.

SLOVEČI DOKUMENT

(Nadaljevanje s 1. stran)

svoje življenje, da ta narod mo- re živeti. Popolnoma primerno in pravilno je, da to storimo. Ali, v širšem smislu, mi ne mo- remo posvetiti—mi ne moremo

blagosloviti—tega zemljo- Junaki ljudje, živeti in mo- ki so se tukaj borili, so svetili, daleč čez naše boro- svetlo, da bi kaj dodali ali odv- Svet bo kaj malo zabeleži- zapomni, kar tukaj zgodilo- ali ne more nikdar pozabiti- so oni tukaj storili. Mnogo- važno za nas, živeti, je, da o- ostaja pred nami—da od te- čašnih mrtvecev jemljemo- večano udanost do stvari, ki- tere so oni dali zadnjo mero- nosti—da se tukaj svedeča- obljubimo, da ti mrtvi niso- li zastoj—da ta narod pro- gom naj ima novo rojstvo- bode—in da vlada ljudstva- tom ljudstva, za ljudstvo- gine iz sveta." — Clun- Ground—FLIS.

NACRTI ZA BODOČNO

(Nadaljevanje s 1. stran)

mogoče še izboljšati in rase- toliko bolj. In ako bo po- tozadavni načrt izveden, se- upati, da bo nova uredba- jamčila trajni mir Evropa- tem tudi drugim delom svet-

ZLATO V RASTLIN

(Nadaljevanje s 1. stran)

rastejo. Na Švedskem so- potom takih rastlin zasle- žišča cinka, niklja, bakra- bra in še nekaterih drugih- nin. Čudeži narave so nelo-

Pionir umrl

Tik pred zaključkom smo dobili iz Loraina, Ohio, ročilo, da je po daljši bo- umrl eden tamkajšnjih slo- sikh pionirjev, sobrat An- Pogorelec, star 88 let, član štva št. 6 ABZ. Zapašica pre- go Nežo, hčeri Agnes tri- Angelo Koželj, ter tri- Johna, Antona in Louisa. Nih je bil rojen v Dolen- pri Ribnici na Dolenjskem.

New Era

ENGLISH SECTION OF
Official Organ
of the
American Fraternal Union.

Nova Doba

AMPLIFYING THE VOICE OF THE ENGLISH SPEAKING MEMBERS

JUDICIAL RIGHTS

Every member who feels that his rights as a member in good standing in his lodge have been infringed upon shall have the right to demand redress. In all cases excepting sick benefit or indemnity claims, he shall first file his grievances with his lodge and demand a hearing before the lodge's judiciary committee. In case the member in question is not satisfied with the decision of the judiciary committee of the lodge, he shall have the right to file an appeal to the Supreme Judiciary Committee. If he is not satisfied with this decision, he may appeal to the Convention, providing such convention is scheduled to meet two years from the day the Supreme Judiciary Committee made its decision.

In claims regarding sick benefit, indemnity and welfare benefits which the Executive Committee of the Union may have rejected, the aggrieved member shall appeal to the Supreme Judiciary Committee and from there, to the Convention.

Appeals to higher tribunals from all decisions shall be filed within 30 days after a decision has been made by a lower tribunal. If a member fails to do so, he shall lose his right to appeal.

No member, nor his beneficiaries or their representatives shall commence an action against the Union or any subordinate lodge thereof, in any of the civil courts of the United States; or in courts of the several states, thereof, until they have exhausted their remedies within the Judicial or Tribunal powers of the Union.

No member shall commence action in the courts of any state against a member of the Union for wrongs committed at a lodge meeting until he has exhausted his remedies in all the appellate Tribunals of the Union.

Any member of this Union, his beneficiary or representative, who sues this Union or any of its subordinate lodges in the civil courts of the United States before he has exhausted his remedies in all appellate tribunals of the Union, shall thereby forfeit all his rights to insurance and to all claims for any other benefits. Such members shall be reported to the Supreme Judiciary Committee who shall have the right to punish him by fine, suspension, or expulsion from the Union.

Betsy Ross, English-Speaking Lodge to Hold Slovenian Meeting Tonight in S. W. H.

Cleveland, O. — All Betsy Ross members are reminded that the monthly meeting will be held tonight at the Slovenian Workmen's Home on Water St. Ed. Everybody is requested to please come at 8 p. m.

To Ivan Rozance goes the credit for suggesting that one of the lodge's meetings be conducted in Slovenian. Betsy Ross has a great many old timers in the lodge and a great many members who have been active in years gone by but who now feel they are about coming to the meeting because they cannot speak the English language as perfectly as do those younger members who now compose the majority of those attending. It has therefore been decided to turn the tables at this meeting and let the younger members of the lodge try their hand at seeing how well they remember their

native tongue. It is hoped that a great many members will attend this meeting, especially those of you who are well-versed in the Slovene language.

We extend a very cordial invitation to the Supreme President, Mr. Rogelj, to be present at our meeting. Mr. Rogelj speaks both languages equally as well and should be of great help in case one of us needs assistance. A similar invitation is extended also to the Managing and Assistant Editors of the Nova Doba, Mr. Terbovec and Little Stan. We hope they will be able to attend.

So, all you B. R. members, brush up on that Slovenian which your fathers and mothers taught you and come to the meeting tonight.

Dorothy Rossa
Lodge 186

Yugoslav Relief Campaign Nets \$1,454 in Ely, Minn.

ONLY PART OF CITY COVERED TO DATE
Ely, Minn. — A story in the November 6th issue of "The Ely Miner," weekly newspaper, revealed that with only a part of the city solicited, a total of \$1,454.30 has been raised by the American Fraternal Union of America, Slovene Section, Ely branch No. 6, according to an announcement by Bro. Anton Zbasnik, supreme secretary of the AFU, who is also chairman of the local committee. The American Fraternal Union headed the list of donors with a contribution of \$500. Lodge No. 1, of which Bro. Zbasnik is a member was next high with \$50; Anton Zbasnik, Yugoslav Association, Ely Teacher's Assoc., each gave \$25; Ely Hardware and Furniture Co., and Lodge 72, KSKJ each gave \$20;

November Session of Lodge No. 225 at Secretary's Home

Milwaukee, Wis. — Members of Lodge No. 226, AFU, are hereby notified that the November meeting will be held at the home of the secretary, 636 South 5th street, Sunday, Nov. 16th. This will be the November meeting only.

Because Sister Anna Muhich, owner of the hall has promised the quarters for the entire day to another party, I agreed to conduct our November meeting at my home. It is hoped this will be with the well-wishes of the members and that they will not be against this temporary change.

Bear in mind this will be in effect only for the November meeting.

Don't forget to attend our meeting, Sunday, Nov. 16 at my home on 636 South 5th street.

Pauline Vogrich, sec'y
Lodge 225, AFU

A Noble Purpose - A Noble Deed

Foregoing is the title of an ad inserted by the American Fraternal Union in the Ely Miner, weekly newspaper at Ely, Minnesota, where our Home Office is located.

Copy reads: A NOBLE PURPOSE—Sub-section "c" of Section 4 of the Constitution and by-laws of the American Fraternal Union reads: "To unite and give practical education to its members in the spirit of democratic principles and cherish among them love and loyalty to our country—THE UNITED STATES OF AMERICA."

A NOBLE DEED—One of the many ways in which to carry out our purpose is to buy UNITED STATES DEFENSE SAVINGS BONDS AND STAMPS, and to help our Government preserve our national independence and our way of life.

We must help to make America mighty, to make ourselves so strong that we can not only defend our nation, but can defy dictatorship wherever and whenever it dares to challenge us.

Let each and every member of our association invest in America's freedom and democracy by purchasing United States Defense Savings Bonds and Stamps to the utmost of their ability.

Signed: American Fraternal Union, Anton Zbasnik, supreme secretary. Home Office: Ely, Minnesota.

Lodge No. 112, AFU, Stresses Meeting Dates

Kitzville, Minn. — Members of Lodge 112, AFU of Kitzville, Minn., are hereby reminded of our meeting dates for November and December.

Our November meeting will take place at the regular time, that is, at 7:30 p. m.

Important annual meeting of our lodge at which officers will be elected to serve during 1942, will be held at 10 a. m., Sunday, Dec. 21st. This is a reminder to all our members, and we hope they remember to attend.

Frank Shega, secretary.
Lodge 112, AFU.

BRIEFS

Private Anton J. Bokal, Jr., is really being transferred at Camp Shelby where he is stationed. From his sister, Mamie Bokal, it is learned that Private Bokal had been transferred from Infantry to Radio-Telephone Operator at Headquarters, and three weeks ago, was again transferred to the Ordnance Service Co. His present address is: Det. 4th Ordnance, Service Company, Camp Shelby, Miss. He declared he likes his latest transfer very much.

Secretary of Lodge 137, Cleveland, O., advises the next meeting of the lodge will be held Friday, Nov. 21—that is one day earlier than regularly.

Accompanied by his dad, Bro. John Drenik of Lodge 35, Lloyd, Pa., Private Anthony Drenik, on leave from army duty at Pine Camp, N. Y., visited the editorial staff of Nova Doba, Monday. Private Drenik will re-

(Continued on page 7)

Bowling Teams Organized By Cornhuskers

Omaha, Neb. — Organization of men's and women's bowling units has been effected by Lodge 11, AFU, of Omaha, Nebraska, it was announced by John Urek, secretary, in a recent letter.

This announcement adds to the sphere of activity which is sweeping our lodges from coast to coast, and adds to favorable publicity which helps our AFU to continue its progress and growth.

According to Br. Urek, supervisor of the men's group is James Sutej and it includes Frank Cvetus, Frank Jershin, Phillip Matulewicz, Floyd Virant, George Sutej, and Charles Broderick.

Supervisor of the Ladies group is Anna Versse, and her unit includes Antoinette Weston, Frances Urek, Mary Vickus, Anna Urek, Louise Belski, and Anna Dittrich.

Through these columns, it is hoped and expected that these Nebraska live-wires will submit regular reports on the progress of their bowling teams and their lodge. For we've thousands of members throughout the country who are really interested and they'd like to read about it in Nova Doba.

Johnnies Upset Boosters; Ilirska Vila No. 1 Leads

Last Friday night's bowling session brought to a close the first round of the league schedule. At the conclusion of round one we find that the Ilirska Vila No. 1 team is heading the parade, followed closely by the Betsy Ross and Collinwood Booster quints. The teams in the lower bracket of the league have issued a warning to the fives in the upper half that they will have to do some darn good bowling from now on, in order to hold fast to their positions.

The result of last week's encounter show that three of the teams emerged the winners by handing their opponents a three game lacing. The biggest surprise of all was when the St.

AFU HAS DUCKPIN SENSATION

Bowls Second Perfect Score in Two Years

Cleveland, O. — An unknown pal from Republic, Pa., Monday sent the editorial staff a clipping out of a Uniontown, Pa., newspaper dated Nov. 1st, which extolled the sensational record of Nucci Ross, a movie operator at the Manos theatre, who chucked his second 300 Duckpin score in two years.

The A-1 duckpin bowler, reported an AFU member of the Uniontown lodge, explained he uses a twisting ball which seems to take a slight magnetic hook as it hits the pins. In a conversation with a reporter, Ross said the crowd was more nervous than he. "I kidded with the crowd that seemed on nettles. I first intended to throw the ball in the gutter as last year's 300 score put me in a slump. But I decided to go let 'er go and the deck was cleared of all wood!" he said.

Ross declared he never looks at the pins when he bowls. On spares, he spots the ball and knows its exact location. As he let's loose of the ball he sees only the front part of the alley on which ball is released. He is believed to be one of the first if not the only duckpin bowler to have two 300's. Note: This news-bit welcomed. Will contributor next time give us his name, too?

Betsy Ross Lodge 186, AFU, will sponsor a dance November 22.

Electron's Fall Dance Nov. 15

Cheswick, Pa. — The Harwick Union hall will be the scene of a Fall dance being sponsored by Electrons, Lodge 228, AFU on Nov. 15th.

Music will be rendered by Frank Rebarnik, jr., and his White Eagle orchestra from Yukon, Pa.

We are looking forward to a big crowd, and extend a personal invitation to all AFU members and friends from neighboring lodges and vicinity.

Rebarnik's popular orchestra is well known throughout this section, and with arrangements being completed, we know a good time will be had by all who attend!

Don't forget to jot down Nov. 15th as the day for Electron's Fall Dance at the Harwick Union Hall!

Important Notice from Editorial Staff

Annually during the months of November and December, the editorial offices of Nova Doba are swamped with official contributions from lodge secretaries who call attention of members to the scheduled annual meetings of individual lodges. Sometimes as many as 40 to 50 articles flood the editorial desk in a single day.

In order to facilitate matters in allowing space for all notices, the editors request that you make your notices and articles as brief as possible during this period. In some cases, individuals take this opportunity to write a history of the lodge during the year 1941. Those who intend to do so are urged to postpone lengthy material until a later issue when there will be more space to better accommodate and do justice to your intended article.

Extremely important it is that your name is signed in ink and that your lodge number is included in your article; otherwise, according to by-laws it cannot be published until such signature is procured. Remember also, that discussion of politics, religion, or exchanges of bitter personalities are not tolerated, and will not be published, as such material would mar the good name of our society.

REMEMBER OUR DEADLINE IS EACH TUESDAY MORNING OF EACH ISSUE. YOUR ARTICLES MUST BE SENT AND RECEIVED ON SATURDAY OR MONDAY AT THE LATEST IN ORDER TO BE PUBLISHED IN THE FOLLOWING ISSUE. — EDITORS.

BETSY ROSS MIDNITE SKATE NOV. 15th

Cleveland, O. — It's the last call, folks! Two more days and this will be just a grand memory. If you don't already have your ticket, buy it immediately. Everyone will be at the BETSY ROSS MIDNITE SKATE. Of course, you don't want to be one left out. There'll be fun galore that nite. Betsy Ross is playing hostess to all types of skaters from the lowly amateur to the top-notch expert. Even if you've never skated before. In fact, it doesn't even matter if you don't know how to make your feet behave. We'll guarantee you even more fun.

You'll all agree with the saying, "If it's good, they'll come back for more." Our last skating party is therefore, serving as an excellent recommendation for a similar affair. All the participants of that last party are "coming back for more." Lisjak claims he'll get around that rink on his own two feet; Johnny Fiediga promises not to climb any more walls; Stan Rossa, (this is confidential) hopes someone managed to sell some tickets to those cute Lorain Rhythmeers that were at the last party; Ivan, the expert, is all set to help the lovely ladies in distress; Rose and Ike will be out twosomeing again; Willie will give up that Notre Dame

game at South Bend to join in on the fun; J. P. Morgan, the speed demon, will be there in person; Catherine Cinkole, Lena Femec, Eleanore Alic, Edith Femec vowed they would practice since the last skate—so we'll be watching for those figure eights, girls; Eddie Kocin and Brother Frank will roll their way around the rink that nite, too; the Krall family will be well represented—with Blackie and his g. f., Frances Zupancic, and Catherine and Mike all making their rounds on skates; in short, all the B. R.'s will be there to play host and hostess for the rest of the gang; the three musketeers, Flagovich, Frank, and Baker will ably represent St. John's as will also Florence and Elsie; Ham and Alice Laurich will skate under the Collinwood Booster flag—and we hope that the Mr. and Mrs. Joe Struna will also be there. We'll be looking for those familiar faces from Ilirska Vila, Napredok's and all those out-of-town lodges. How about Geo. Washington? So c'mon everyone. You'll chase away all the blues you've ever had. This is to be a strictly private affair. Only those people holding tickets will be admitted that night. In case you haven't heard the rest

(Continued on page 6)

Over 400 Attended Lodge 71 Anniversary & V Dance

By Elsie M. Desmond

Cleveland, O. — Thanks a million folks for attending our wonderful, colossal and successful dance which drew a crowd of more than four hundred people last Saturday, November 9 at the Slovene Workmen's Home. Yes, St. John's 71, AFU certainly proved to be an entertaining lodge by present such a fine dance with swell music by Tony Malavasic's orchestra.

Words cannot express the joys we had and the pleasure of seeing so many people and people from all over for that matter. It was just too good to be true. But after all we had such a fine committee of workers and active workers that it had to be successful. With Mr. Anton Baraga in charge as chairman we thank him for his work which certainly was a lot at that and

to Stanley Zagore who assisted. Mr. John Sortz social chairman . . . Mr. John Cerne and Mr. Rudman for refreshment tickets . . . Marion Kapel, Sophie and Mrs. Kapel . . . Florence Poznik, Jane Dolenc working in the kitchen . . . And the boys doing a grand job behind the bar, namely Tony Baraga, Jr. who deserves much credit as he was there from 8 till 1 a. m., working, and also to Johnnie Kapel, Chuck Clements, Frank Znidar, who also worked at the door, Joe Yerrick (ticket salesman, too) and Armen Bokal, who did a long job at the door collecting tickets and to all the other workers for doing so well—a wonderful thank you for your marvelous cooperation.

Our guests for the evening (Continued on page 7)

AMERICAN FRATERNAL UNION

Founded July 18, 1898
HOME OFFICE: ELY, MINNESOTA

SUPREME BOARD

EXECUTIVE COMMITTEE:

President: J. N. Rogelj 6208 Schade Ave., Cleveland, Ohio;
1st Vice-Pres't: Frank Okoren 4759 Pearl St., Denver, Colo.;
2nd Vice-Pres't: P. J. Oblock RD No. 1, Box 508, Turtle Creek, Pa.;
3rd Vice-Pres't: Joseph Kovach 342 E. Sheridan St., Ely, Minn.;
4th Vice-Pres't: Anton Krapenc 1636 W. 21st Place, Chicago, Ill.;
5th Vice-Pres't: Joseph Snelser 5237 Carnegie Ave., Pittsburgh, Pa.;
6th Vice-Pres't: Mary Predovich 2300 Yew St., Butte, Montana;
Secretary: Anton Zbasnik AFU Bldg., Ely, Minnesota;
Assistant Secretary: Frank Tomsich, Jr. AFU Bldg., Ely, Minn.;
Treasurer: Louis Champa Ely, Minnesota;
Medical Examiner: Dr. P. J. Arch 618 Chestnut St., Pittsburgh, Pa.
Editor-Mgr. of Off'l Organ: A. J. Terbovec, 6233 St. Clair Ave., Cleveland, O.

TRUSTEES:

President: John Kumse 1735 E. 33rd St., Lorain, Ohio;
1st Trustee: F. E. Vranichar 1312 N. Center St., Joliet, Ill.;
2nd Trustee: Matt Anzelc Box 12, Aurora, Minnesota;
3rd Trustee: Andrew Milavec, Jr. Box 31, Meadowlands, Pa.;
4th Trustee: F. J. Kress 218-57th St., Pittsburgh, Pa.

FINANCE COMMITTEE

J. N. Rogelj 6208 Schade Ave., Cleveland, Ohio;
Anton Zbasnik, Secretary AFU Bldg., Ely, Minn.;
John Kumse 1735 E. 33rd St., Lorain, Ohio;
Frank E. Vranichar 1312 N. Center St., Joliet, Ill.;
Andrew Milavec, Jr. Box 31, Meadowlands, Pa.

SUPREME JUDICIARY COMMITTEE:

Chairman: Anton Okolish 1078 Liberty Ave., Barberton, Ohio;
1st Judiciary: Frank Milcek Box 46, Strabane, Pa.;
2nd Judiciary: Rose Svetich Ely, Minnesota;
3rd Judiciary: Steve Mauser 4627 Logan St., Denver, Colo.;
4th Judiciary: Ignac Zajc 683 Onderdonk Ave., Brooklyn, N. Y.

Hundreds Participate in Big Cleveland AFU Weekend

OUT-OF-TOWNERS AUGMENT LOCAL CROWDS

By Little Stan

Cleveland, O. — That evening a visit with members and friends of Lodge 71; headlining a short speaking program at Ilirka Vila's celebration; thence catching the train for Joliet where on Sunday he was to attend to secretarial duties for the Illinois-Indiana, Wisconsin Federation of AFU lodges. In the afternoon he was to direct and enact one of the leading roles in the play, "Babilon" which was to be one of the feature events for the 35th anniversary program of Lodge 66! Methinks, Bro. Krapenc was a tired man come the evening of Sunday, Nov. 9!

Two outstanding AFU weekend attractions — Ilirka Vila's 15th Anniversary and Fighting 71st's 38th Anniversary and Victory Dance — attracted huge audiences, and were written into the records as outstanding successes. Perhaps most largest crowd in years attended the Johnnies affair at Slovene Workmen's Home on Waterloo; while members and friends gathered at the Ilirka Vila party in the lower hall of the Slovene Home on East 65th and St. Clair.

If We Were Only Twins!

Little Stan had planned to take in both festivities, having had tickets for both, but the course of events prevented him from attending the Johnnies' affair. With Mr. and Mrs. Matt Anzelc, Jr., first went to Ilirka Vila gathering—from there planned to get to Waterloo Home.

Bro. Anton Krapenc, 4th supreme vice-president, accompanied by Bro. Janko N. Rogelj supreme president, and Bro. A. J. Terbovec, editor-manager, attended the Johnnies affair early in order to make complete connections. Returning to the Ilirka Vila affair, they were able to remain until a little after 11 p. m. Rushing in order to catch the train, Little Stan and Betty chauffeured Bro. Rogelj and Bro. Krapenc to the station where they caught a train that would take them to Joliet, Ill., where they were scheduled to appear at the 35th Anniversary celebration of Lodge 66 and also the Illinois-Indiana, and Wisconsin Federation session. Returning, it was too late to make connections for Johnnies' dance.

You Say You're Busy?

You say you're busy?—You should have taken a squint at Bro. Krapenc's program! He arrived in Cleveland at 7:30 a. m. By the way, he was born in Cleveland, and one of his desires was to see the home in which he came into the world. He saw it on E. 55th street—a lone frame building set in between factories. Visiting old friends of his parents—who knew him when, and being escorted by Bro. Terbovec, Bro. Krapenc, first time in the city since birth, was enjoying his sightseeing trip.

Mark Excellent Time

With Sustercie's orchestra swining out polkas and waltzes, members and friends of Ilirka Vila marked a glorious 15th Anniversary celebration. Among many present were Mr. and Mrs. John Tanko and Mr. and Mrs. Gruden of Napredk's; Mr. and Mrs. John Lunka and family, and Frankie Krall and his charming Miss Zupancic represented Betsy Ross. On their way home, after having a grand time at Johnnie affair were Mr. and Mrs. Johnny Opeka and daughter Betty; Mr. Anton Okolish and daughter Margaret of Barberton, who dropped in to exchange regards with Ilirka Vila. Mrs. Anzelc, formerly of Duluth was noticed among those present. To list everyone who was present would occupy columns. And we couldn't afford to miss anyone. A fine scene was when a group of members headed by Joe Birk and Bro. Krapenc, and including Mike Poklar and a fine band of assistants rendered beautiful vocal music. Really fine listening to. And that fraternal feeling could never be better emphasized.

You saw both Ilirka Vila bowling teams pitching in all the way. Occupying first place in the Cleveland AFU league with the second team holding their own, this lodge really had something to celebrate in addition to their anniversary.

Pvt. Drenik Visits

Tony Drenik—Private Drenik to us now, was mixing in with the boys. He was honor guest at Fighting 71st dance where he presented jackets to the state AFU softball champions.

Passing into historic oblivion, these two AFU events in Cleveland really were tops—and now with Betsy Ross Anniversary dance scheduled Nov. 22, and

Johnnies Newscast

By Florence E. Poznik
Lodge 71, AFU

Cleveland, O. — Success! And how! For what? Why our St. John's Victory Dance which was held last Saturday night. Why? Because of the grand support of all our friends and want to thank especially the ones from out-of-town. We really hope you enjoyed it and will come back again. Speaking of the out-of-towners, Mary and Joe Krall and Sophie and Charles were here all the way from Gowanda, N. Y. Yours truly had the opportunity of meeting Margie Okolish and her very charming dad; Julia Sluger; Mr. and Mrs. Opeka all from Barberton, Ohio. (Boy! do we rate.)

Alice Laurich was jitterbugging with that handsome man Don Ameche from Struthers, O. Really, Alice you shouldn't hold out on us like that... Ray Krajic dancing a polka. Well believe it or not he was and doing very well... "Esquire" Baraga worked behind the bar and didn't touch a drink... Well, well... Dot Rossa was doing alright with the army men... Ralph Rovsek was very attentive to the cute majorette of Barberton cadets, Tillie Ozbolt. Nice going, Ralph... The guests from Barberton appreciated very much Jane Dolenc's efforts in the kitchen... Sorry we cannot put all of the names in but we want to thank each and everyone from the bottom of our hearts. Also we are thanking the workers who devoted all their time to their jobs...

At the bowling alleys Friday the "Saints" bowled against Ilirka Vila No. 2. Jim Ruzic lost

no time in getting those strikes and spares... Stan Zagorc still keeping his average of 180... Frank Znidar getting better and better each week... Chuck Clements bowling a terrific game... And we must not forget "Esquire" Baraga who knows the art of bowling. I don't know what makes those pins all fall but you must let me in on your technique. "Johnnies" bowled against Collinwood Boosters and they were doing mighty fine...

Sunday, another gathering of the bowlers who play on St. John's and Betsy Ross, took place.

Yours truly wishes to relay a special request. In the future Richard Osolin and William Quinn wish to be referred to as Rita and Wilma as they no longer wish to be recognized as boys. Where's your skirts? Had a nice little chat with Alice and afterwards went to Elsie's house...

Heard from the Blue Jackets' drummer Henry (Baker) Bokal that they received a telegram asking them to play for a big affair in Indiana over the week-end. Could not accept because of other plans. Better luck next time, boys.

Don't forget the Betsy Ross skating party this coming Saturday. Starts at 11:30 p. m. and ends at 2:30 a. m. Tickets are limited so hurry and get yours.

Betsy Ross is sponsoring a dance on November the 22nd at the Slovenian Home on Holmes Ave. Tony Malovasic and His Blue Jackets will furnish the music.

Whispers

Cleveland, O. — Hello Mr. and Mrs. Johnnies. This is one of your gabby reporters bringing you the news of... news of... well anyway, what has that guy Winchell got that the Nova Doba hasn't???

Dance, Dance, Dance. **** (four bells), and I'm referring to St. John's dance last Saturday, Nov. 8. What a success! What a crowd! What a mess! One had to pull one's self in to walk through.

Speculatin' I saw Mr. A. Terbovec, Mr. J. Rogelj who escorted Mr. A. Krapenc of Chicago. They came early and left the same way for another engagement.

Dorothy Rossa, and her latest edition strolling along, blissfully unaware of the outside world. It seems the two intellectuals were holding hands... Oh my Marty! What makes Flagovich so popular of late? Couldn't be that perfume he uses? Molly Leben was ferried to the dance by none other than Ed Kravos—ditto—Rose Krince and Ike Kocin; Olga Trepal and Jim Rusic; Rose Mahoric and Joe

their Midnite Skate this Saturday, a program of excitement is yours for the next couple of weeks.

Kolkmeier in Town

A famous G-W member passed through the city last week. He was Joseph Kolkmeier of Delphos, Ohio, who joined the AFU several years ago. Crack accountant working out of the State of Ohio insurance office, Bro. Kolkmeier audited the records of the AFU; then installed a new simplified system of bookkeeping in the National Office at Ely, Minn., which has attracted national attention. Knowing the "insides" of the society, he joined voluntarily and is proud to be a member.

And until next week—

MINUTES OF OHIO FEDERATION SESSION OF AFU LODGES

Cleveland, O. — Meeting of the Ohio Federation of American Fraternal Union lodges was called to order in the Slovene Workmen's Home on Waterloo Road, Sunday, Nov. 1 at 10:15 a. m. Bro. A. Rudman, first vice-president presided in the absence of Bro. J. Ujcic. Bro. S. Pechaver was named recording secretary in the absence of Bro. J. Opeka.

Minutes of the previous meeting were approved as read.

Following lodges were present: No.'s: 6, 44, 71, 103, 108, 132, 137, 173, 180, and 186. Absent were Lodges 188 and 229.

Bro. Okolish reported on negotiations with Lodges 37 of Cleveland and 174 of Sharon, Pa., in regards to their proposed affiliation with the Ohio Federation. It was expressed these lodges may discuss Federation affiliation at their annual meetings in December.

Read and filed were letters and resolutions submitted to the Home Office and intended for consideration at the next meeting of the Supreme Board as proposed by Lodges 71 and 186 at the last Federation meeting regarding suggestions and recommendations with reference to Juvenile Conventions of the future.

Financial report showing a balance of \$120.48 in the Federation treasury was read and filed.

Reports from Lodges—Lodges 6, 44, 103, 108, 132, 180, had nothing to report at this time.

Lodge 137 who recently celebrated their 20th Anniversary extended appreciation to Bro. Janko N. Rogelj, Supreme President; Bro. A. J. Terbovec, Editor-Manager of Nova Doba; and Bro. Stanley Pechaver, English Editor, for their participation in their affair. They reported their commemoration was a success.

Lodge 173 reported on the progress of their two bowling teams and reminded members of their 15th Anniversary celebration which was scheduled Nov. 8. Later it was reported Lodge 173 went on record as not being in favor to have the Ohio Federation sponsor a picnic next year.

Bro. Janko N. Rogelj reported verbally that Bro. Anton Krapenc, fourth supreme vice-president, would be present at the 15th Anniversary celebration of Lodge 173; and that it was planned to have Bro. Krapenc and local supreme officers attend festivities in connection with 38th Anniversary celebration of Lodge 71 the same evening.

Lodge 71, with a large delegation present reported on their event. Bro. Baraga, president of the lodge reported. Bro. Zagorc augmented Bro. Baraga's report, and showed the Federation the sports trophies won by Lodge 71 in copping the Cleveland and Ohio AFU Softball championship games. An invitation was also extended to all supreme officers and members to attend the 38th anniversary celebration of Lodge 71.

Lodge 186, through Sister Dorothy Rossa, president, and Bro. Frank Krall, treasurer, gave a detailed and interesting report on the activities of Betsy Ross Lodge 186. They listed an impressive program of events, pointing especially to a Mid-night Skate, Nov. 15 and the Anniversary dance of their lodge Nov. 22. Reported 10 new members had been enrolled recently and that it is the first lodge to adopt a "lodge song."

Sister Rossa also declared their Anniversary lodge meeting would be conducted in Slovenian. This is considered unique and a tribute, inasmuch as

Lodge 186 is classified an English-speaking.

Bro. Krall stated his lodge was sending letters to members in the Army through the Nova Doba. Bro. Zagorc declared his lodge sent cigarettes to boys in the army.

Bro. Meyak of Lodge 173 reported a dance was scheduled at Holmes Avenue Slovenian Hall proceeds of which would be used to purchase Christmas gifts for the members in the Army.

Bro. Okolish reported work had prevented Bro. Ujcic and Bro. Opeka from attending the session. Bro. Vidrick of Lodge 6 reported Bro. Kumse was unable to attend for same reasons.

Bro. Terbovec urged Federation representatives to tell lodges secretaries to submit articles announcing annual meetings for November and December as early as possible. He stressed the articles should be short in order that enough space be had in the paper for the heavy run of articles at this time of the year. Lodge secretaries usually narrate a history of the lodge for the year in the same article. They are urged to postpone lengthy material until the following month when there will be more space. As much as 40 and 50 announcements are received in the editorial offices each week; and in order that space may be had for all, they must be short.

The English Editor made similar report.

The committee delegated to obtain facts regarding a proposed site for the Federation picnic rendered their report. It was moved and supported, following lengthy discussion, that the committee make further investigations and report later. Meanwhile lodges will bring the matter up at their meetings for discussion.

A lengthy discussion regarding athletic grants from the sports fund was also held.

Moved and supported that the next meeting be held the first Sunday in Feb., at Slovene Lodges Hall on Reher Ave., in Euclid. Carried.

Ladies of Waterloo Home served chicken dinner, arranged by Bro. Baraga of Lodge 71. Adjournment followed at 1:15 p. m.

Stanley J. Pechaver,
Acting Recording Secretary

Reduce Traffic Toll

Cleveland, O. — Cleveland motorists can help to reduce the traffic toll by adopting a more cooperative attitude toward all persons on foot on our city streets. The automobile driver with the "chip on his shoulder" attitude is responsible for the increase in Cleveland traffic fatalities. Too often during 1941 pedestrians have been injured and killed because of the drivers failure to yield the right of way to the man on foot.

Drivers who attempt to "go around" pedestrians who are unwary enough to get caught in the flow of traffic are a menace to public safety. The motorist must recognize this dangerous situation and should immediately bring his car to a stop and proceed only after the danger has cleared. The driver who fails to yield the right of way to the walker who is lawfully in the crosswalk is a potential killer. Don't take a chance with the life of a fellow man. Courtesy will prevent accidents.

Electrons of Lodge 228, Cheswick, Pa., will hold a Fall dance Saturday, Nov. 15th at the Harwick Union Hall.

Soldier Benefit Dance

Cleveland, O. — A benefit dance, proceeds of which will be used to purchase Christmas gifts for Collinwood drafted in the U. S. Army is sponsored by the young Slovenes of Collinwood, Thursday, Nov. 14 (Thanksgiving Day) at the Slovenian Home on Holmes Avenue. Members of the committee in charge are: Tony Kastelic, chairman; Red Cerne, Frank Urbancic, Marty Paul, Frank Chilgoy, Frank Martic, and Kocin. Several committees and draftees are members Betsy Ross.

Dorothy Rossa,
Lodge 186, AFU

Betsy Ross Midnight Skate

(Continued from page 4)

of the good news—there'll be plenty of FREE REFRESHMENTS. You just can't get it—there isn't one place in town where you can get as much as forty-five cents as you will at the BETSY ROSS MIDNIGHT SKATE. We're looking forward to seeing Mr. and Mrs. Stan have as good a time at the Skate as they had at Flagmaker's party.

Just to make sure you're there alright, we'll review in details to refresh them in memory. It's the BETSY ROSS MIDNIGHT SKATE held at the Roller Bowl Derby in Willowoughby on November 15th from 11:30 to 2:30 a. m. In case you don't know where the Roller Bowl Derby is, just follow Euclid Avenue straight out to Willowoughby. You can't miss and we'll all be waiting for you.

This Saturday all roads lead to Willowoughby. All AFU members and their friends in Cleveland and vicinity will be for the Flagmakers' Midnite Skate.

For a grand, side-splitting good time, make up your mind to attend the BETSY ROSS MIDNIGHT SKATE. Dorothy Rossa, Lodge 186, AFU

Defense Bond

Q. What can I do to help son who has just entered military service?

A. Your boy must be clothed, fed, and supplied with the equipment. This requires money. Buy a Defense Savings Bond and help the Government equip your son.

Q. What is labor's attitude toward the Treasury's Defense Savings Program?

A. Strongly cooperative. A. F. of L., the C. I. O., the road Brotherhoods, and many other labor groups all over the country have endorsed the Program.

Note.—To buy Defense Bonds and Stamps, go to the nearest post office, bank, or savings loan association; or write to the Treasurer of the United States, Washington, D. C. Also Stamps now are on sale at retail price.

Combined Slovene Lodges Rock Springs, Wyoming, gather November 15th in National Home to discuss war and means to aid in the fight for funds for Yugoslav Refugees in Slovene Section.

First dance to be sponsored since inception of Lodge AFU, will be held Saturday, Nov. 22 in Bear's Hall in Meadowlands, Pa. Fine music promised, and members urged to attend this "Dance" of Lodge 232.

Betsy Ross Writes to Soldier Sgt. Dolinar

Anton Dolinar, 131, AFU. Pall-bearers were life long intimate friends of the deceased: Mr. Frank Ursich, Sr., Mr. Ignatius Trenkle, Sr., Mr. John Predovich, Mr. Frank Hovecar, Sr., Mr. John Gliko, Sr., and Mr. Peter Brajcich, Sr. All members of Lodge 131, AFU, and St. Joseph's lodge acted as honorary pall-bearers. As final tribute to the late Bro. Golob, all out-of-town guests and lodge members wore white carnation boutonnieres, arrangements having been made and carried out through the kindness of Mrs. John Trunkle.

Bro. Golob is survived by his wife, to whom he was married August 31, 1902 in Great Falls; a son, Francis R. Golob, of Pocatello, Idaho; a daughter, Josephine M., of Great Falls; a sister, Mrs. Frank Gasper of Sacramento, Cal.; and several nephews of Joliet, Ill., and Ely, Minnesota—among the latter, Bro. Louis Champa, Sr., supreme treasurer of AFU.

Out-of-town guests were: Mrs. Frank Gasper, sister, Sacramento, Cal.; Mr. Frank Golob, nephew of Joliet, Ill.; Mr. and Mrs. John Pochervina and daughter, Barbara, and Mr. and Mrs. A. Propps of Butte, Mont.; and Mrs. Margaret Multz of East Helena, Mont.

What is believed to be the most impressive and largest burial rites ever to be conducted in Great Falls were held for our deceased Brother Golob. We would like to take this opportunity to extend our sincere gratitude to everyone who contributed with flowers and spiritual bouquets; to the lodges and pall-bearers for their kind assistance, and generally to all for their many kindnesses and expressions of sympathy during our bereavement. We thank you fervently.

Mrs. Anton Golob, Miss Josephine Golob, Mrs. Francis R. Golob, Lodge 131, AFU.

Over 400 Attended Lodge 71 Anniversary and Victory Dance

(Continued from page 5)

Mr. Anton Krapenc of Chicago, Ill., who is on the supreme board. A pleasure indeed meeting him... Present with him were Mr. Rogej and Mr. Terbovec of Ilirska Vila. And the pleasure of having with us Private Tony Drenik who on the last minute arrived on time for the dance and to present the beautiful jackets to the boys of the ball team.

Among our first out-of-town guests were Mr. and Mrs. Johnnie Opeka, Mr. Anton Okolish and daughter, Margie and friend Julia Sluger... and from Gowanda, New York it was a pleasure to have Mary and Joe Krall, Sophie Gnezda and Charles Celia... From Struthers, Ohio, Ed Glavic, Steve Millison, Frank Burnetta, Peter DeLost, Stan Pogacnik, Gigolo Vlosich and from our own city the Laurich's, Ham and Alice with Edith Kovach and Andy Maceks... Hedy and Johnnie Kozel... Bokal's... Mrs. Slapko and Ralph and Frank Seseck, Frank Chukayne, Stan Pozun of Napredok's... Bob Osolin and Vera Homer... Olga and Jimmie... Mollie and Ed Kravos... Celia Zaller... Our two beautiful nurses from Charity Hospital, Vivian Azman and Louise Kapel... Lillian Rudolf with Private Joe Novak who is on furlough... Eddie Trebets who left earlier to go to work... Emily Jankovich and Ed Setina... Mary Stegel... A whole big group of B. R.ers including the Rossa's, Kocin's, Vehoec.

Mr. Anton Krapenc of Chicago, Ill., who is on the supreme board. A pleasure indeed meeting him... Present with him were Mr. Rogej and Mr. Terbovec of Ilirska Vila. And the pleasure of having with us Private Tony Drenik who on the last minute arrived on time for the dance and to present the beautiful jackets to the boys of the ball team.

Among our first out-of-town guests were Mr. and Mrs. Johnnie Opeka, Mr. Anton Okolish and daughter, Margie and friend Julia Sluger... and from Gowanda, New York it was a pleasure to have Mary and Joe Krall, Sophie Gnezda and Charles Celia... From Struthers, Ohio, Ed Glavic, Steve Millison, Frank Burnetta, Peter DeLost, Stan Pogacnik, Gigolo Vlosich and from our own city the Laurich's, Ham and Alice with Edith Kovach and Andy Maceks... Hedy and Johnnie Kozel... Bokal's... Mrs. Slapko and Ralph and Frank Seseck, Frank Chukayne, Stan Pozun of Napredok's... Bob Osolin and Vera Homer... Olga and Jimmie... Mollie and Ed Kravos... Celia Zaller... Our two beautiful nurses from Charity Hospital, Vivian Azman and Louise Kapel... Lillian Rudolf with Private Joe Novak who is on furlough... Eddie Trebets who left earlier to go to work... Emily Jankovich and Ed Setina... Mary Stegel... A whole big group of B. R.ers including the Rossa's, Kocin's, Vehoec.

Mr. Anton Krapenc of Chicago, Ill., who is on the supreme board. A pleasure indeed meeting him... Present with him were Mr. Rogej and Mr. Terbovec of Ilirska Vila. And the pleasure of having with us Private Tony Drenik who on the last minute arrived on time for the dance and to present the beautiful jackets to the boys of the ball team.

Among our first out-of-town guests were Mr. and Mrs. Johnnie Opeka, Mr. Anton Okolish and daughter, Margie and friend Julia Sluger... and from Gowanda, New York it was a pleasure to have Mary and Joe Krall, Sophie Gnezda and Charles Celia... From Struthers, Ohio, Ed Glavic, Steve Millison, Frank Burnetta, Peter DeLost, Stan Pogacnik, Gigolo Vlosich and from our own city the Laurich's, Ham and Alice with Edith Kovach and Andy Maceks... Hedy and Johnnie Kozel... Bokal's... Mrs. Slapko and Ralph and Frank Seseck, Frank Chukayne, Stan Pozun of Napredok's... Bob Osolin and Vera Homer... Olga and Jimmie... Mollie and Ed Kravos... Celia Zaller... Our two beautiful nurses from Charity Hospital, Vivian Azman and Louise Kapel... Lillian Rudolf with Private Joe Novak who is on furlough... Eddie Trebets who left earlier to go to work... Emily Jankovich and Ed Setina... Mary Stegel... A whole big group of B. R.ers including the Rossa's, Kocin's, Vehoec.

Mr. Anton Krapenc of Chicago, Ill., who is on the supreme board. A pleasure indeed meeting him... Present with him were Mr. Rogej and Mr. Terbovec of Ilirska Vila. And the pleasure of having with us Private Tony Drenik who on the last minute arrived on time for the dance and to present the beautiful jackets to the boys of the ball team.

Among our first out-of-town guests were Mr. and Mrs. Johnnie Opeka, Mr. Anton Okolish and daughter, Margie and friend Julia Sluger... and from Gowanda, New York it was a pleasure to have Mary and Joe Krall, Sophie Gnezda and Charles Celia... From Struthers, Ohio, Ed Glavic, Steve Millison, Frank Burnetta, Peter DeLost, Stan Pogacnik, Gigolo Vlosich and from our own city the Laurich's, Ham and Alice with Edith Kovach and Andy Maceks... Hedy and Johnnie Kozel... Bokal's... Mrs. Slapko and Ralph and Frank Seseck, Frank Chukayne, Stan Pozun of Napredok's... Bob Osolin and Vera Homer... Olga and Jimmie... Mollie and Ed Kravos... Celia Zaller... Our two beautiful nurses from Charity Hospital, Vivian Azman and Louise Kapel... Lillian Rudolf with Private Joe Novak who is on furlough... Eddie Trebets who left earlier to go to work... Emily Jankovich and Ed Setina... Mary Stegel... A whole big group of B. R.ers including the Rossa's, Kocin's, Vehoec.

Mr. Anton Krapenc of Chicago, Ill., who is on the supreme board. A pleasure indeed meeting him... Present with him were Mr. Rogej and Mr. Terbovec of Ilirska Vila. And the pleasure of having with us Private Tony Drenik who on the last minute arrived on time for the dance and to present the beautiful jackets to the boys of the ball team.

Among our first out-of-town guests were Mr. and Mrs. Johnnie Opeka, Mr. Anton Okolish and daughter, Margie and friend Julia Sluger... and from Gowanda, New York it was a pleasure to have Mary and Joe Krall, Sophie Gnezda and Charles Celia... From Struthers, Ohio, Ed Glavic, Steve Millison, Frank Burnetta, Peter DeLost, Stan Pogacnik, Gigolo Vlosich and from our own city the Laurich's, Ham and Alice with Edith Kovach and Andy Maceks... Hedy and Johnnie Kozel... Bokal's... Mrs. Slapko and Ralph and Frank Seseck, Frank Chukayne, Stan Pozun of Napredok's... Bob Osolin and Vera Homer... Olga and Jimmie... Mollie and Ed Kravos... Celia Zaller... Our two beautiful nurses from Charity Hospital, Vivian Azman and Louise Kapel... Lillian Rudolf with Private Joe Novak who is on furlough... Eddie Trebets who left earlier to go to work... Emily Jankovich and Ed Setina... Mary Stegel... A whole big group of B. R.ers including the Rossa's, Kocin's, Vehoec.

Mr. Anton Krapenc of Chicago, Ill., who is on the supreme board. A pleasure indeed meeting him... Present with him were Mr. Rogej and Mr. Terbovec of Ilirska Vila. And the pleasure of having with us Private Tony Drenik who on the last minute arrived on time for the dance and to present the beautiful jackets to the boys of the ball team.

Among our first out-of-town guests were Mr. and Mrs. Johnnie Opeka, Mr. Anton Okolish and daughter, Margie and friend Julia Sluger... and from Gowanda, New York it was a pleasure to have Mary and Joe Krall, Sophie Gnezda and Charles Celia... From Struthers, Ohio, Ed Glavic, Steve Millison, Frank Burnetta, Peter DeLost, Stan Pogacnik, Gigolo Vlosich and from our own city the Laurich's, Ham and Alice with Edith Kovach and Andy Maceks... Hedy and Johnnie Kozel... Bokal's... Mrs. Slapko and Ralph and Frank Seseck, Frank Chukayne, Stan Pozun of Napredok's... Bob Osolin and Vera Homer... Olga and Jimmie... Mollie and Ed Kravos... Celia Zaller... Our two beautiful nurses from Charity Hospital, Vivian Azman and Louise Kapel... Lillian Rudolf with Private Joe Novak who is on furlough... Eddie Trebets who left earlier to go to work... Emily Jankovich and Ed Setina... Mary Stegel... A whole big group of B. R.ers including the Rossa's, Kocin's, Vehoec.

Mr. Anton Krapenc of Chicago, Ill., who is on the supreme board. A pleasure indeed meeting him... Present with him were Mr. Rogej and Mr. Terbovec of Ilirska Vila. And the pleasure of having with us Private Tony Drenik who on the last minute arrived on time for the dance and to present the beautiful jackets to the boys of the ball team.

Among our first out-of-town guests were Mr. and Mrs. Johnnie Opeka, Mr. Anton Okolish and daughter, Margie and friend Julia Sluger... and from Gowanda, New York it was a pleasure to have Mary and Joe Krall, Sophie Gnezda and Charles Celia... From Struthers, Ohio, Ed Glavic, Steve Millison, Frank Burnetta, Peter DeLost, Stan Pogacnik, Gigolo Vlosich and from our own city the Laurich's, Ham and Alice with Edith Kovach and Andy Maceks... Hedy and Johnnie Kozel... Bokal's... Mrs. Slapko and Ralph and Frank Seseck, Frank Chukayne, Stan Pozun of Napredok's... Bob Osolin and Vera Homer... Olga and Jimmie... Mollie and Ed Kravos... Celia Zaller... Our two beautiful nurses from Charity Hospital, Vivian Azman and Louise Kapel... Lillian Rudolf with Private Joe Novak who is on furlough... Eddie Trebets who left earlier to go to work... Emily Jankovich and Ed Setina... Mary Stegel... A whole big group of B. R.ers including the Rossa's, Kocin's, Vehoec.

Mr. Anton Krapenc of Chicago, Ill., who is on the supreme board. A pleasure indeed meeting him... Present with him were Mr. Rogej and Mr. Terbovec of Ilirska Vila. And the pleasure of having with us Private Tony Drenik who on the last minute arrived on time for the dance and to present the beautiful jackets to the boys of the ball team.

Final Rites for Bro. Anton D. Golob Conducted in Great Falls, Montana

Great Falls, Mont. -- Impressive burial rites were conducted Friday, Sept. 19th in Great Falls, Montana, for Bro. Anton D. Golob, secretary and treasurer for Lodge 131, AFU, and a resident of Great Falls, Montana for 47 years.

Ill for only a brief period—short time at home and three weeks in Columbus Hospital—Bro. Golob's death on Tuesday, Sept. 16th came as a shock and surprise to his many friends. He was 62 years old.

Well known in AFU circles, Bro. Golob attended many AFU conventions as delegate. His association with people and members was unexcelled and his personality found favor with everyone.

He was born Jan. 17, 1879, in Novo Mesto county, the little Village of Prečna in Yugoslavia. He came to Great Falls, Mont., from Yugoslavia 47 years ago and was employed at the smelter for 34 years. During the last six years he has been employed at the Municipal water plant. For a short time after leaving the smelter he aided in construction of a reduction plant at Lusk, Wyoming.

A member of the American Fraternal Union, he served for years as secretary and treasurer of the local lodge No. 131. At another time he served as president and secretary of St. Joseph's lodge here. He was also a member of the Fraternal Order of Eagles. His association in fraternal work brought him many close friends who will be shocked to learn of his passing.

Services were conducted in the Chapel and at St. Ann's Cathedral where Rev. Fr. Trear preached the sermon midst impressive final rites. Burial was at Mt. Olivet where Rev. Fr. Saska conducted services. Addresses were given by Bro. Frank Ursich, president of St. Joseph's lodge and Peter Brajcich, Jr., president of Lodge

Over 400 Attended Lodge 71 Anniversary and Victory Dance

(Continued from page 5)

Mr. Anton Krapenc of Chicago, Ill., who is on the supreme board. A pleasure indeed meeting him... Present with him were Mr. Rogej and Mr. Terbovec of Ilirska Vila. And the pleasure of having with us Private Tony Drenik who on the last minute arrived on time for the dance and to present the beautiful jackets to the boys of the ball team.

Among our first out-of-town guests were Mr. and Mrs. Johnnie Opeka, Mr. Anton Okolish and daughter, Margie and friend Julia Sluger... and from Gowanda, New York it was a pleasure to have Mary and Joe Krall, Sophie Gnezda and Charles Celia... From Struthers, Ohio, Ed Glavic, Steve Millison, Frank Burnetta, Peter DeLost, Stan Pogacnik, Gigolo Vlosich and from our own city the Laurich's, Ham and Alice with Edith Kovach and Andy Maceks... Hedy and Johnnie Kozel... Bokal's... Mrs. Slapko and Ralph and Frank Seseck, Frank Chukayne, Stan Pozun of Napredok's... Bob Osolin and Vera Homer... Olga and Jimmie... Mollie and Ed Kravos... Celia Zaller... Our two beautiful nurses from Charity Hospital, Vivian Azman and Louise Kapel... Lillian Rudolf with Private Joe Novak who is on furlough... Eddie Trebets who left earlier to go to work... Emily Jankovich and Ed Setina... Mary Stegel... A whole big group of B. R.ers including the Rossa's, Kocin's, Vehoec.

Mr. Anton Krapenc of Chicago, Ill., who is on the supreme board. A pleasure indeed meeting him... Present with him were Mr. Rogej and Mr. Terbovec of Ilirska Vila. And the pleasure of having with us Private Tony Drenik who on the last minute arrived on time for the dance and to present the beautiful jackets to the boys of the ball team.

Among our first out-of-town guests were Mr. and Mrs. Johnnie Opeka, Mr. Anton Okolish and daughter, Margie and friend Julia Sluger... and from Gowanda, New York it was a pleasure to have Mary and Joe Krall, Sophie Gnezda and Charles Celia... From Struthers, Ohio, Ed Glavic, Steve Millison, Frank Burnetta, Peter DeLost, Stan Pogacnik, Gigolo Vlosich and from our own city the Laurich's, Ham and Alice with Edith Kovach and Andy Maceks... Hedy and Johnnie Kozel... Bokal's... Mrs. Slapko and Ralph and Frank Seseck, Frank Chukayne, Stan Pozun of Napredok's... Bob Osolin and Vera Homer... Olga and Jimmie... Mollie and Ed Kravos... Celia Zaller... Our two beautiful nurses from Charity Hospital, Vivian Azman and Louise Kapel... Lillian Rudolf with Private Joe Novak who is on furlough... Eddie Trebets who left earlier to go to work... Emily Jankovich and Ed Setina... Mary Stegel... A whole big group of B. R.ers including the Rossa's, Kocin's, Vehoec.

Mr. Anton Krapenc of Chicago, Ill., who is on the supreme board. A pleasure indeed meeting him... Present with him were Mr. Rogej and Mr. Terbovec of Ilirska Vila. And the pleasure of having with us Private Tony Drenik who on the last minute arrived on time for the dance and to present the beautiful jackets to the boys of the ball team.

Among our first out-of-town guests were Mr. and Mrs. Johnnie Opeka, Mr. Anton Okolish and daughter, Margie and friend Julia Sluger... and from Gowanda, New York it was a pleasure to have Mary and Joe Krall, Sophie Gnezda and Charles Celia... From Struthers, Ohio, Ed Glavic, Steve Millison, Frank Burnetta, Peter DeLost, Stan Pogacnik, Gigolo Vlosich and from our own city the Laurich's, Ham and Alice with Edith Kovach and Andy Maceks... Hedy and Johnnie Kozel... Bokal's... Mrs. Slapko and Ralph and Frank Seseck, Frank Chukayne, Stan Pozun of Napredok's... Bob Osolin and Vera Homer... Olga and Jimmie... Mollie and Ed Kravos... Celia Zaller... Our two beautiful nurses from Charity Hospital, Vivian Azman and Louise Kapel... Lillian Rudolf with Private Joe Novak who is on furlough... Eddie Trebets who left earlier to go to work... Emily Jankovich and Ed Setina... Mary Stegel... A whole big group of B. R.ers including the Rossa's, Kocin's, Vehoec.

LOUIS ADAMIC'S NEW BOOK IS A CHALLENGING DOCUMENT

By Vatro J. Grill

Louis Adamic has written a remarkable book—a book which contains the seeds of revolution, which, if carried out, would completely change the course of the present international conflagration and thereby affect the fate of every human being on the face of the globe. The title of this potentially history-making book is "Two-Way Passage"; it was published by Harper Bros., price \$2.50.

Lest you should get the wrong idea as to the nature of the revolution implied in the plan of action suggested by Adamic, let me hasten to inform you that the concept, daring and dramatic as it is, contemplates a revolution in the minds of Americans as to their relationship to European nations. Bloodshed and use of force are completely out of the picture.

The idea or suggestion presented by Adamic is the natural, and logical, result of his thinking about what he calls the "Plymouth Rock to Ellis Island" composition of the American population.

We are all ex-Europeans, emotionally tied to the various motherlands on the other side of the Atlantic. We can't make a complete break, and we wouldn't if we could. We are inevitably drawn into the conflicts and wars of the Old World, forced to waste our energies and resources, material and moral; in the process our loyalties are questioned, internal friction is engendered, and, as a direct result, our democratic processes are impeded in all sorts of ways, and our progress toward a fuller and richer democracy is not as fast as it could be if Europe were pacified.

Adamic's idea, although he disclaims its authorship saying it exists in pieces among the American people everywhere and it just happened to "converge in his head"—is that the one-way passage, the coming of

And the 22nd of November the lodge will celebrate their 14th anniversary with a dance at the Slovene Home on Holmes Avenue with music to Tony Malavasic's Blue Jackets. Another grand date for us all.

Reports of the bowling last Friday weren't so good for our Saints. Guess just 'cause the rooters weren't there. Hmm... Oh, well, it is just the luck; hope they play better tomorrow evening.

Attention St. John members—both young and old. Our next meeting will be held this Sunday, November 16 at the Slovene Home, Holmes Avenue at 9:00 a. m. sharp. Reports will be heard of our dance. Discussion for dates of meeting and the coming election of lodge officers. All our young members are cordially invited; so see you Sunday at the meeting where Stanley Zagore will preside.

"Pleasant memories of a great dance held Saturday evening," by yours—Elsie.

Then, read Miss Poznik's good articles of our "Johnnies." Elsie M. Desmond No. 71, AFU

Europeans to America, should be reversed, temporarily at least—these ex-Europeans should go back to the Old World, not as conquerors, but as teachers, administrators, and give to the peoples of Europe a practical demonstration of their American Experience. For instance, he envisions Wendell Willkie as the head of a Provisional Government of Germany, an American Pole would be the temporary chief of state in Poland, an American Yugoslav in Yugoslavia, etc. A peaceful army recruited from among the former nationals of the various European countries and their descendants would accompany the staffs of these provisional government, bringing to the strife-torn countries food, clothing, medical supplies, and millions of tons of good-will.

What about Hitler? He certainly would not step aside and voluntarily make room for a provisional government run by Willkie or any other American German. While Adamic does not discuss this phase, he evidently believes that a powerful torrent of propaganda let loose all over Europe would bring about such a condition that the Nazi machine would crumble under the impact of popular will. Does this seem impossible in the light of the important role played by Wilson's 14 points during the last World War?

If all this seems fantastic, let's not forget that all big, essentially revolutionary, ideas were somebody's dream before they became a reality. Can it be said that what Hitler is doing today was any less fantastic only a couple of years ago? If evil dreams are possible of realization, why not good, noble dreams?

There is of course much more to the book than can be put in a brief review. One of the most important things about it is the tone of complete intellectual honesty which illuminates its every page. As one reads, he is continually reminded of Spinoza's high-minded motto, "not to condemn, not to decide, but always try to understand." Here's a book to which only a paid propagandist of the Axis can object. Terms like "interventionists" and "isolationists" become meaningless, and those go by them are brought to a common ground.

The book may be obtained at all book stores, and also at the Enakopravnost office. By all means read it, and tell others to do likewise.

14 Killed!

Fourteen persons lost their lives on Cleveland streets during the month of October. The majority of these accidents happened on rainy or foggy nights when visibility was low, handicapping both drivers and pedestrians. This condition prevails during the months ahead and will increase the dangers to all persons using the streets.

The Cleveland Police Department requests the cooperation of the public in the effort to make the streets of the city safer for all.

Pedestrians should remember that when visibility is poor the driver of a motor vehicle may not see them as he approaches them, therefore it is best to keep entirely out of the path of any approaching vehicle. Drivers must reduce their speed and give the pedestrian enough time to clear the highway. Courtesy will help immeasurably in the war on accidents; remember to consider the rights of others.

Geo. J. Matowitz, Chief of Police

John's Upset Boosters; Ilirska Vila Leads

(Continued from page 5)

Cavaliers thus taking undisputed position of first place.

Johnnies Take All

The mainstays for the St. John's Johnnies surprise upset of the Boosters were Bob Osolin with 499 and Martin Yerick with 473. For the Collinwood Boosters the Fortuna brothers Frankie and Gustie led their quint both with a 483 series. The Johnnies' victory pushed them up to fourth place within one game of their rivals the Boosters.

Benigar Sr. Hits 558 Series It was Frank Benigar Sr.'s 558 series that paved the way for the Ilirska Vila No. 2 crew's three game win over the St. John's Saints. Captain Laddie Debevec also aided in the cause with his 498 series. For the Saints Stan Zagore with 476 led the white washed crew. Benigar's series was high three for the evening. His 222 game was also high single game for the night.

Martich Has 537 Series The Betsy Ross Flagmakers ended their slump by trouncing the Napredok's Bums for three games. After their three game win the Betsy Ross five is right back in the thick of the race for the league supremacy. The spearheads for the Betsy Ross crew's back to the winning form were Frank Martich and Ivan Rozanc with 537 and 528 respectively. Frank Cigoy with a 451 series was high for the Bums.

Meyak and Prime Lead The Ilirska Vila No. 1 team in winning two out of three from the Napredok's Cavaliers took undisputed position of first place. Leading the Ilirska Vila No. 1 five to the top of the league were Steve Meyak and Tony Prime both with a 512 series. For the Cavaliers it was Frankie Smrtnik's 537 total that enabled them to win one game.

Two Hundred Circle The select two hundred circle was entered by Benigar Sr. with 222; Ivan Rozanc 205; Steve Meyak 203.

AFU BOWLING LEAGUE STANDINGS, Nov. 7th, 1941

	W	L
1 Ilirska Vila No. 1	14	7
2 Betsy Ross	13	8
3 Collinwood Boosters	12	9
4 St. John's Johnnies	11	10
5 Ilirska Vila No. 2	10	11
6 Napredok's Bums	10	11
7 Napredok's Cavaliers	8	13
8 St. John's Saints	6	15

SCHEDULE FOR FRIDAY, NOV. 14

Alleys 1-2
Napredok's Cavaliers vs. St. John's Johnnies
Alleys 3-4
Ilirska Vila No. 2 vs. Napredok's Bums
Alleys 5-6
Ilirska Vila No. 1 vs. St. John's Saints
Alleys 7-8
Collinwood Boosters vs. Betsy Ross

Briefs

(Continued from page 5)

turn to duty next Monday. While here, he was honor guest at the Johnnies' of Lodge 71 Anniversary and Victory dance Saturday, presenting jackets to the Ohio AFU softball champs. He was the original organizer of the Johnnies' ball team.

Suffering heavy loss of blood when cut while playing, young Edward Mauser, Jr., 2 years and 4 months old son of Mr. and Mrs. Edward J. Mauser, Jr., passed away recently. The youngster was a member of the juvenile department of Lodge 21, AFU, Colorado.

Marta Ostenso

Klic divjih gosi

Kaleb je odprl knjigo in čital. "Glejte, videl sem razno delo in opravilo vsake vrste, zavoljo katerega človek zavida sosedu. To je ničurnost in prazno mučenje duha."

"Beda! sklepa roke in grize lastno meso."

"Bolje je uživati peščico v miru, nego imeti obe roki polni ob delu in praznem mučenju duha."

"Potem sem se okrenil in videl ničurnost pod soncem."

Kaleb se je oddahnil, zahrkal in pogledal pomenljivo vse ude družine drugega za drugim. Na zadnje mu je običajni pogled na Lindi. Učiteljica je drgetala od vznemirjenosti zastran železne obsojbe, ki jo je čitala v starševskih obeh. Kaleb je nadaljeval, glas mu je rasel in zvenel vse močnejše.

"Samo eden je in ni drugega mimo njega; in ta nima ne otroka ne brata; vendarle ni kraja njegovemu delu; oči mu niso si te bogastva; tudi ne govori; 'Za koga delam in kratim svoji duši dobrote?' To je ničurnost in zlo delo."

"Bolje dva nego eden, kajti dobila bosta plačilo za svoje delo."

"Če padeta, pomaga prvi drugemu na noge; toda gorje tistemu, ki je sam in pada, kajti ta nima tovariša, ki bi mu pomagal vstati."

"In če dva ležita skupaj, jima je toplo; toda kako naj se ogreje človek sam?"

"Enega lahko premagaš, a dva bosta kljubovala; trojne vrvi ni lahko pretrgati."

Kaleb je resno zaprl knjigo. "Tu se konča odstavek," je zahrčal.

Otroci, pričakujoči konca pridige, so napolnili njegove besede. Toda Amalijsa, ki je bila po naravi pobožna, jih je vsrkala. Nekaj stavek ji je običajno v srcu. "Beda! sklepa roke in grize lastno meso." Tako dela Kaleb. In ona mu pri tem pomaga. Grize si lastno meso tukaj na tej zemlji. Toda zanjo ni drugega življenja, ni izbire! Gristi mora svoje lastno meso! O Bog, to je neznosno! Kaleb je nadaljeval — naprej in naprej — pridigo — pridigo novega pridigarja...

"Tako si moramo ljudje, ki živimo na tej samotni zemlji, prizadevati, da živimo krščansko življenje na njivi, ki nam jo je dal Bog, pomagati moramo drug drugemu, da bomo prejeli toploto in bogato nagrado za svoje delo. 'Bolje je uživati peščico v miru, nego imeti obe roki polni ob delu in praznem mučenju duha.' Bolje je, da živimo tukaj ko doslej, ubožni in zadovoljni, nego da bi iskali sveta in njegovih pregreh ter si mncžili posvetno bogastvo. To je zate, Judita, dobro preudari, in tudi za vaju, Ela in Martin, in prav tako zate, Karli. 'Če namreč padeta, pomaga prvi drugemu na noge: toda gorje tistemu, ki je sam in pada.' Ali so razumeli pridigo, Amalijsa?"

Amalijsa je zamrmrala: "Da, mislim, da so jo vsi razumeli." Najrajši bi bila zakričala in ga udarila po obrazu zastran njegovega hinavstva. Najrajši bi bila vstala in ga na vso moč premikastila zastran hlinjenega prisvajanja plemeniti besed sv. knjige, ki je bila tolikokrat v uho. Toda ničesar ni storila. Sedela je in pazno poslušala, dokler jim ni dal Kaleb z umirjenim glasom zadnjega blagoslova.

"To ni bila povsem pristna velikonočna pridiga, razumete. Toda častiti pastor je menil, da bi nam najbolj ustregel s pridigo primerno letnemu času. Tako je rekel. Kaj misliš, Amalijsa?"

"Po mojih mislih je bila pridiga dobro izbrana," je odvrnila Amalijsa mirno.

Nato so vstali in sedli za mizo. Gospa Garova je nosila kosilo iz kuhinje. Judita ji je pomagala in zehala od dolgočasje.

III.

Naslednji petek je povabila Gertruda Bjarnasson, ki se je bila že nekolikokrat izkazala prijazno do Ele, ko je govorila z njo v Yellow Postu, Elo in učiteljico na svoj dom. Povabila jima je poslala po otrokih, ki so šli v šolo. Ela se je drznila prositi Kaleb za dovoljenje, da bi smela spremljati Lindo do velike zidane hiše Islandcev ob jezeru.

Kaleb jo je pogledal z mučnim presenečenjem.

"Ali želiš, da ti pokažejo svojo krasno hišo in mreže za ribarjenje, svoje čolne in mlin na veter, ko je tvoj rodni oče presiromašen, da bi imel take stvari? Saj ti je znano, za koliko boljše od nas se smatrajo," je dejal mehko in je zmaheval z glavo. "Toda ako moraš iti..."

Ela je vzdihnila. Saj ni bila še nikoli pri njihovi veliki zidani hiši. In morda ji ne bo nikoli dovolil tjakaj. Toda nič ni pomagalo upirati se — saj bi kmalu videla, kako se Amalijsa joče, če bi se upirala. Ni bilo druge pomoči ko sprizniti se s stanjem, kakršno je bilo. In kdo ve, če se Malcolm še kdaj vrne? Rekel je — oh, da, rekel je, da se vrne na pomlad.

Preteklo je vprav eno leto, odkar je Malcolm šel delat na žago proti jugu. Prej pa je imela le kaka dva tedna nepojmljivega, grešnega veselja. Malcolm je samo enkrat poljubil Elo, ko sta bila po molži sama na skednju, na kraju, kjer ni bilo razen čarobno se prelivajoče mesečine ob ščipu nobene romantičnosti. To ji je bil trenutek nepozabne blaženosti. Če bi bil Malcolm tisti večer manj trezen, če bi bil izkoristil priliko in jo osvojil, preden bi bila utegnula preudariti, bi bilo zdaj vse drugače. Toda Ela, ki jo je krepila neomahljiva zvestoba do Kaleba in dejstvo, da teče Malcolm po žilah indijanska kri, je dobila čez noč nazaj neupogljivo oblast nad seboj, tako da je Malcolm kmalu potem odrinil z njenim srcem in v negotovosti po svetu. Samo žalost v njenih očeh, ki je ni mogla prikriti, ga je pripravila do obljube, da pride zopet nazaj. In zdaj je prišla pomlad — po dolgi zimi...

Potemtakem se je peljala Linda tisti petkov večer brez Ele domov, z otroki Bjarnassonovih, velike rodine, ki je stanovala na zapadu.

Ozračje je bilo mehko in drhteče od letanja divjih ptic. Dežne mlake so napolnile jarke ob poti in ležale liki nadežasto steklo pod nizkim solncem; po večene vrbe so se nališpale z bogatim listjem, srpce se neupognjene od vetra so se odele z živim zelenjem. Res, nov, očarljiv svet mlade rasti! Linda je sedela na vozu za Bjarnassonovimi otroki in širila roke, kakor da bi hotela zajeti z njimi vso lepoto zračnih daljav. V veliki zidani hiši ob jezeru so stanovali štirje rodovi Bjarnassonovih. Stari Erik, ki se je med prvimi od Islandcev naselil v Oelandu, je videl, kako je prešlo njegovo zemljišče od sina na vnuka. Erik je imel zdaj že preko esem križev, torej mu je bilo čas, da je mnogo sanjaril in malo ribaril, kadar je ogrevalo solnce bele pečine ob zalivu. Tu di mladi Erik je bil že dolgo ožen in je pošiljal otroke v oelandsko šolo. Hišo je zgradil Matija, oče mladega Erika.

Matija je bil plečat možakar, tačas šestdesetletnik, toda še vedno vztrajen, še vedno toplega in gostoljubnega srca. Hiša, ki jo je sezidal z lastnimi rokami, je bila podoba njegove samega, njegova čokata, kamnitna podoba. Sam je izkopal tla in položil čvrsto, trpežno vlado; sam je vlačil skupaj kamenje z nerodnim vozom in ga skrbno kot ženska, ki veže krasne čipke, spajal z malto ter zgradil štiri široke zidove, štrleče v sinino. V vsem tistem ozemlju ni bilo hiše enake njegovi!

Proti zapadu obrnjena okna so žarela v rdeči solnčni svetlobi, kakor da bi pozdravljala Andreja in Helgo, ki sta se peljala z učiteljico. Pod hišo je ležalo jezero in se čez in čez srebrno in rožnato prelivalo.

Helga je spremljala Lindo v hišo.

V snežnobeli kuhinji je toplo in prijetno dišalo po cimetu. Na tleh, ki so bila bela ko pogača, so ležale okrogle krpe.

Helgina mati ni bila sicer svoj živ dan na Islandskem, toda imela je tako malo prilike govoriti angleško, da se ji je tu pa tam zataknilo. Tako osamljen je bil tisti kraj.

"Bržkone bi vam teknilo zdaj nekoliko kave, kajne," je dejala nekam plaho Lindi. "Helga, prinesi stol učiteljici."

Mala, okrogla ženska z oblatim, nespremljivim obličjem je skrbno tekala po sobi. Iz velike lešene omare z rdečimi steklenimi vrati je vzela čaše in pladnje ter drobne na debele s sladkorjem potresene kocke. Ko je Linda jedla in pila, je sedela gospodinja z rokami v naročju na stolu, ne da bi bila izpregovorila.

Iz hišne je prihajalo Lindi na ušesa neprestano brenčanje podobno zdaj brnenju zdaj mačjemu predenju.

"Babica prede," je pojasnjevala gospa Bjarnassonova. "Slepa je, a vendar prede. Sprede nam vsa naša volna."

"Seveda ne govori angleško?" je opomnila Linda.

Res ni govorila. Toda ko je Linda stopila v hišno in ji segla v roko, je dvignila starka obraz proti njej, kakor da bi gledala staro znanko. Bila je tako sključena, da ji je bila glava skoraj v isti višini ko preslika, ko je sedela pri kolovratu.

Zamrmrala je nekaj v islandskem narečju. "Povedati hoče, da ste zali," je pojasnjevala mlajša Bjarnassonova. "Pravi, da vidi vsakikrat v obraz človeka, ki prikratk govori z njo. Pove vam tudi vašo prihodnost, če jo želite vprašati."

Linda je bila željna, da bi slušala starko. Ta se je obrnila od kolovrata ter prišla z velimi rokami Lindo za roke. Držeč za roke, je zasukala miže koščeno, rjavo obličje, ki se je lesketalo kakor kokon, proti svetlobi.

Potem je pričela govoriti z naglim, čudno pojocim glasom. Gospa Bjarnassonova mlajša, ki je pristopila bliže, je tolmačila njene besede.

"Pravi, da boste kmalu dobila ljubimca," je pojasnjevala Lindi. "Črna senca visi nad njim. Nikoli ne boste zvedeli njegove skrivnosti. Toda vkljub temu boste srečni. To je vse. Dovolj vam je povedala."

Linda se je zasmejala, ali srce ji je prešinil rahel nemir.

"Ali pove vselej resnico?" je vprašala Linda.

"Počakajte, pa boste videli," je odvrnila gospa Bjarnassonova in prikimala.

Praznovanje je pognalo tamkaj močne korenine.

V hišo so prihajali moški z dela na polju in obrežju, da bi večerjali: brata mladega Erika, Peter in Valdemar ter njegov nečak Janez. Matija se je močno krohotal dovtipu, ki je bil namenjen enemu izmed njih. Govorili so v islandskem narečju, preprosto in robato, in jim ni prišlo na um, da bi zaradi učiteljice izbirali izraze. Saj niso govorili nič slabega; čemu bi se torej nlinili v tujem jeziku, da bi to dokazali? Vsakdo je pozdravil Lindo okorno in vljudno. Domače ženske so poljubili drugo za drugo. Taka je bila tam navada.

(Dalje prinudnjaj.)

DOPISI

(Nadaljevanje s 3. str.)

le enkrat v zgodovini vsakega društva. Kdo ve, koliko nas bo še živih in zdravih, da bomo navzoči na 50-letnici našega društva! Med nami na tej 40-letnici bodo tudi trije naši pionirji, ki so bili pred 40 leti ustanovitelji našega društva, namreč: Matt Ambrozich, Andrew Modic in Matt Sadar. Slednji, kakor sem čul, je mnogo dobrega storil za naše društvo.

Torej, člani in članice, na svilenje v soboto 22. novembra v Slovenskem domu na proslavi naše 40-letnice! In ne pozabite pripeljati tudi vaše prijateljice s seboj! — Za društvo št. 21 ABZ:

Frank Okoren, tajnik.

Center, Pa. — Ni še dolgo, odkar smo izgubili iz vrst našega društva št. 33 ABZ eno članico, in že spet mi je poročati o nesreči, ki je zadela našega sobrata. Naš član Frank Peternel je 3. novembra ob 10. uri zvečer odšel na delo v premogov rov (New Field Mine), in v isti noči od dveh popolnoči so se zrušili nanj ogromni skladi kamenja, da je bil nesrečnik na mestu mrtev. Z njim vred je bil ubit in s kamenjem zasut nočni boss J. Bruner. Peternelov tovariš in še en drugi delavec, ki se je istočasno mudil v omenjenem nevarnem prostoru, sta srečno ušla plazmu kamenja. Če bi se bila zamudila še par sekund, bi bilo tudi nju zasulo kamenje. Ponesrečeni boss Bruner je bil češke narodnosti in še mlad človek. Tisti, ki so ga poznali, pravijo, da je bil dober človek.

Pokojni Frank Peternel je bil rojen 9. oktobra 1889 v Stari Oselici nad Škofjo Loko. Po domače: bil je sin Ravtarjevega Blaža in Slemenške France. V Ameriki je bival 31 let in sicer ves čas na Centru. Delal je ves čas po premogovih rovih in je v rovu tudi zaključil svoje življenje. Član društva št. 33 ABZ je bil ves čas njegovega bivanja v Ameriki. Pokojnik zapušča tu žalujčo soprogo, štiri hčere, katerih najstarejša je že omožena, in več drugih sorodnikov. Pokopan je bil v soboto 8. novembra na narodnem pokopališču v New Texasu, Pa.

Naj bo pokojnemu sobratu lahka svobodna ameriška zemlja, žalujčim ostalom pa naj bo izraženo iskreno sožalje. — Za društvo št. 33 ABZ:

Frank Shifrar, tajnik.

Conemaugh, Pa. — Kaj bomo storili glede naših bratov trpinov Slovencev v stari domovini? Ali jih bomo kar pozabili? Ali bomo popolnoma ignorirali poziv Jugoslovanskega pomožnega odbora, slovenske sekcije, ki se tako trudi, da zbere prispevke za pomoč našim bratom trpinom v stari domovini in obenem ohrani čast in ponos ameriških Slovencev. Kot mislim, čast ameriških Slovencev je to: Ko čitamo časopise, opazimo kako aktivni so drugi narodi, katerih bratje se nahajajo v istem evropskem peklju kot Slovenci. Ti narodi delujejo, kolikor morejo, da pomagajo svojim trpinom onkraj morja, kadar pride prilika za to. Obenem pa ne smemo pozabiti, da ako smo tudi Slovenci aktivni in priskočimo svojem na pomoč v tej strašni katastrofi, ne bo vedela samo ameriška javnost, ampak celi svet, in kot taki bomo prešli kot slovenski narod vredno častno priznanje, od naših dragih onkraj morja pa neizrecno ganljivo zahvalo.

Ameriška tradicija je vedno bila in je, da pomaga različnim

narodom po celem svetu, kadar so prizadeti od ene ali druge vrste katastrofe. Raditega so Amerikanci na tako visoki stopinji, kadar se gre za pomoč in izboljšanje človečanstva. Pomislimo, kaj bi ameriška ali svetovna javnost rekla, ako bi mi Slovenci tu v Ameriki, dasiravno nas je malo, ostali mrtva točka v tej potrebni in važni akciji? Kaj bi rekli naši krvni bratje v stari domovini? Kako bi se mi tukaj bivajoči Slovenci počutili? Ali bi mogli naše glave držati pokonci? Kaj bi odgovorili, ko bi nas Čeh, Poljak, Rus ali Srb vprašal, koliko smo Slovenci zbrali za pomoč Slovencev v stari domovini? Kaj bi odgovorili?

Res je, da imajo nekateri Slovenci v starem kraju kake sorodnike tukaj v Ameriki, da jim bodo mogoče pomagali, kadar jim bo prilika dana, ali koliko siromakov je pa, ki niso tako srečni, da bi imeli kakega sorodnika tukaj v Ameriki, in ne pričakujejo nikake pomoči. Ali moremo toliko misliti in si predstavljati v naših mislih male otročičke, starke in starčke, mogoče brez obleke, lačne in brez zdravil, ki nimajo sorodnikov tukaj v Ameriki. Predstavljajmo si malo deklico, ki sedi pred hišo, obilita s solzami, sestrada, ki povprašuje po materi ali očetu, katera sta že mogoče mrtva vsled vojne. Mati je mogoče umrla vsled pomanjkanja ali jo je zadela sovražnikova bomba in oče je bil mogoče ubit na fronti. Akoravno ne vidimo takih prizorov, si jih lahko predstavljamo in jih ne moremo zanikati. Takih prizorov je na tisoče. Koliko je pa dogodkov, ki si jih niti ne moremo predstavljati. Če vse to mislimo in če si predstavljamo vse te strahote peklenske vojne, v kateri se nahajajo naši dragi, in če se preliva le količjak slovenske krvi po naših žilah, se morajo naša srca odpreti in spremeniti v bratroljuba.

Torej, bratje in sestre društva Sv. Alojzija, št. 36 ABZ. Citate različne časopise, citate glasila ene ali druge slovenske podporne organizacije in vem, da ste opazili kako delujejo drugi narodi in tudi nekatera naša slovenska društva za akcijo v pomoč trpečim v stari domovini. Moj namen ni, da bi komu diktiral, kaj mora storiti v tem slučaju, mislim pa, da je naša dolžnost, da takoj pričnemo z delom in pokažemo javnosti, da je tudi naše društvo oziroma članstvo pripravljeno nekaj zrtvovati. Storitite tako kot vam vaše srce narekuje.

Ako mislite, da naš narod v starem kraju potrebuje pomoči, ne zavrnite iste in sprejmite priporočilo glavnega predsednika naše zveze Janka Rogelja, ki je tudi direktor publicitete slovenske sekcije JPO. Priporočilo je bilo pribečeno dne 29. oktobra v glasilu "Novi Dobi." V njem ste lahko opazili, da če bi vsak član odraslega oddelka vseh naših slovenskih podpornih organizacij daroval le en dolar, bi to pomenilo STO TISOČ DOLARJEV. Jaz priporočam, da bi članstvo našega društva upoštevalo to priporočilo in odgovorilo z dolarjem. Pripravil sem listo imen našega članstva in te prispevke se bode začelo pobirati na prihodnji seji, to je 16. novembra. Vsakemu, ki bode kaj prispeval, se bo izročilo prejemno pobotnico in listo imen darovalcev se bo vsako nedeljo obesilo v zborovalno sobo, tako da se bo vsako nedeljo videlo nove darovalce. Torej, bratje in sestre, še enkrat vas prosim, odzovimo se temu klicu in storimo svojo dolžnost. Vsi oddelčni člani, ki asessment pošiljate po pošti, pošljite te prispevke z assessmentom.

V upanju, da dosežemo cilj EN DOLAR VSAK ČLAN, ostajam z bratskim pozdravom, Joseph Turk, tajnik društva št. 36 ABZ.

Iz urada glavnega tajnika A. B. Z.

Posojila na članske certifikate za mesec oktober 1941.
Loans on Membership Certificates for the month of October 1941.

Dr. St. Lodge No.	Cert. St. Cert. No.	Vsota Amount
9	38430	\$ 25.16
9	38431	25.92
23	43910	89.01
30	42945	45.02
40	40494	184.76
70	34823	220.57
99	34322	572.83
99	34844	186.90
190	42229	46.18
Total-Skupaj		\$1,401.35

ANTON ZBASNIK,

glavni tajnik—Supreme Secretary.

Obrambno varčevalni bondi

Vprašanje: Kdaj se bo pričela kampanja za prodajo obrambno varčevalnih bondov?

Odgovor: Ne bo nikake kampanje. Mnogi ljudje mislijo, da je obrambno varčevalni program nekaj takega, kot so bile kampanje za posojila svobode tekom prve svetovne vojne, katere so se vodile za določene čase v svrhu podpisa določenih kvot. Obrambno varčevalni program je dolgoročni, nadaljevalni napor, ki naj pripravi javnost, da nakazuje več in več obrambnih bondov in znakov mesec za mesecem, ter je v bistvu program za pospeševanje varčevanja med ljudstvom na splošno, obenem pa, da se s tem dobi denar, potreben za obrambo.

Vprašanje: Ali se morejo obrambno varčevalne znamke kupljene v raznih trgovinah, za-

menjati za obrambno ne bonde?

Odgovor: Da. Dotične so prav take, kot se prodajajo na poštah in v trgovinah. Pripomba: Obrambne valne bonde in znakove kupiti na najbližji pošti, ki ali v uradu hranilnih in jilnih društev. Lahko pišete ponje na naslov: Treasurer of the United States, ington, D. C. Znamke na prodaj v trgovinah no.

V blag spomin

ob prvi obletnici smrti njega soproga in otroci

Josephs Sustr

ki je za vedno zatisnil novembra 1940.

Leto dni je že minilo, kar si Ti zapustil nas. Tih spavaj pod gomljo, ne doseže Te naš glas.

Prazna hiša, prami Tebe od nikoder ni. Oh, kak kruta je smrt, kak nas tare in mori.

Ti pa spavaj, mirno smrti dragi mož in oče naš! Kadar pride naša ura, pa se združimo vsi lani. Žalujči ostali: Alice, trich, soproga; Alice, ward in William, sinovi. vembra 1941.

VLOG

zavarovane do \$5,000.00 Savings & Loan Insurance Corporation, Washington, D. C. Sprejemamo osebnostne vloge.

Plačane obresti po

6235 St. Clair Ave.

NAJCENEJŠI SLOVENSKI DNEVNIK V AMERIKI JE ENAKOPRAVNOST

Naročnina za celo leto izven Clevelanda je \$1.00. Društvom in posameznikom se priporočamo naročnina. Unijsko delo—zmerne cene. 6231 ST. CLAIR AVE. Cleveland, Ohio

NAZNANILO IN ZAHVALA

Z žalostjo naznanjamo vsem našim sorodnikom, prijateljem in znancem, da je moj nezahvalni sin

Anton Golob

dne 16. septembra, 1941 preidden s tolažili za umirajoče, za zatisnil oči, in sicer v Columbus bolnišnici, kjer je bolhal samo meseca: dosegel je starost 63 let.

Poročila sva se leta 1901 in od tedaj preživela vso dobo v najlepšem zadovoljstvu ter slugi; toda ta bela žena, kruta smrt je pretrgala nadaljno zvezo, dokler se zopet ne združimo v nebeških zvezdah.

Pogreb se je vršil iz katedrale sv. Ane z mašo zadušnice, katero je daroval Rev. Tracy ob veliki udeležbi članstva dveh slovenskih društev in članov Eagle Lodge, tako tudi številnih sorodnikov, znancev in prijateljev; k večjemu počitku smo ga položili na Olivet pokopališču.

Najlepša zahvala pokojnikovim sestri Mrs. Rose Gasper, ki je prišla na pogreb iz mesta Sacramento, Cal., in bratovemu Franku Golobu iz Jolleta, Ill.

Preveč časa in prostora bi vzelo za označbo imen vseh poslojnikov, ki so darovali vence in naročili maše zadušnice; zato vam vsem tem najlepše zahvalujemo. Hvala tudi onim, ki so nam draga pokojnika obiskovali v njegovi bolnici in za tolažbo vsem udeležencem pogreba. Iskrena hvala članom društva Sv. Jozefa, št. 131 ABZ in društvu Sv. Jozefa, št. 69 KSKJ, za posredovanje v dneve naše žalosti. Sploh iskrena hvala vsem, ki so nam en ali drugi način izkazali sožalje, naklonjenost in pomoč. Ostajamo za večno hvaležni.

Pokojnik je bil ustanovnik in član društva sv. Jozefa, št. KSKJ od 17. avgusta, 1903 in večkratni društveni uradni mnog let tajnik društva Sv. Antona, št. 131 ABZ, katero društvo večkrat zastopal kot delegat na konvencijah. Spadal je tudi v "Eagles".

Ljubljena soproga in draga oče priporočamo v blag spomin. Naj mu bo lahka ameriška zemlja!

Zalujči ostali: MRS. ROSE GOLOB, soproga.

MR. in MRS. FRANK GOLOB, sin in nevesta v Pocahontas, Mo.

MISS JOSEPHINE GOLOB, hči.

MRS. ROSE GASPER, sestra in Sacramento, Cal.

Great Falls, Mont., 30. septembra, 1941.